

TAMPEREEN
AMMATTIKORKEAKOULU

SOSIAALISEN MEDIAN HYÖDYNTÄMINEN SEURAKUNNAN NUORISOTYÖSSÄ

Kati-Anne Leino

Opinnäytetyö
Joulukuu 2015
Tietojenkäsittely
Pelituotanto

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma
Pelituotanto

LEINO, KATI-ANNE:

Sosiaalisen median hyödyntäminen seurakunnan nuorisotyössä

Opinnäytetyö 54 sivua, joista liitteitä 21 sivua
Joulukuu 2015

Kangasalan seurakunnan nuorisotyössä oli syntynyt halu kehittää heidän sosiaalisen median käyttöään. Ongelmia aiheuttivat nuorisotyön yhtenäisten sosiaalisen median palveluiden puute ja nuorisotyönohjaajien vaihteleva innostuneisuus sosiaalisen median käyttöön. Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli siksi nuorisotyön sosiaalisen median ja nuorisotyönohjaajien osaamisen ja motivaation parantaminen. Tarkoituksena oli luoda ja päivittää nuorisotyölle sosiaalisen median sivustot, kehittää niille yhtenäinen ulkonäkö ja tehdä nuorisotyönohjaajille ohjeistus sivustojen käyttämiseksi.

Sosiaalisen median tulevaa käyttöä suunniteltiin yhdessä Kangasalan seurakunnan johtavan nuorisotyönohjaajan Johanna Jutilan kanssa. Kesällä 2015 tehty tutkimus ja opinnäytetyöprosessin aikana tehty benchmarking-tutkimus auttoivat päätösten teossa. Opinnäytetyön tuloksina syntyivät päätökset jatkossa käytettävistä sosiaalisen median palveluista ja pohdinta niiden käyttötavoista, logo- ja kansikuvaehdotukset nuorisotyölle, ehdotuksia nettisivujen parantamiseksi sekä sosiaalisen median ohjeistus nuorisotyönohjaajille.

Kangasalan seurakunnan nuorisotyön sosiaalisen median tilanne säilyi lopulta hyvin paljon ennallaan, sillä vain yksi uusi palvelu otettiin käyttöön. Jatkokehitysideoita syntyi kuitenkin monia, kuten esimerkiksi nuorisotiimin yhteisten sosiaalisen median sääntöjen luominen ja muiden sosiaalisen median palveluiden tuominen osaksi nuorisotyötä.

Asiasanat: sosiaalinen media, seurakunta, nuorisotyö.

ABSTRACT

Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Business Information Systems
Game Development

LEINO, KATI-ANNE:
Utilizing Social Media in the Youth Work of the Church

Bachelor's thesis 54 pages, appendices 21 pages
December 2015

This thesis was commissioned by the youth work unit of Kangasala parish. The objectives were to improve the utilization of social media and youth workers' know-how of the subject. The purposes were to create and update their social media services, to unify the appearance of those services and to create a social media usage guide for youth workers.

The planning of the social media usage was done together with the leading youth worker of the Kangasala parish. An inquiry carried out in the summer of 2015 and a benchmarking analysis were used to help to make decisions about, for example, what social media services would be used in the future and how. Other results of this thesis were a logo and cover image propositions for the youth work unit, suggestions for how to improve their web site and the social media guide for youth workers.

In the end the social media situation stayed almost the same as in the beginning as only one new service was introduced.

Key words: social media, church, youth work

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	5
2	SOSIAALINEN MEDIA ORGANISAATION TOIMINNAN TUKENA	6
2.1	Mitä sosiaalisella mediallyä tarkoitetaan?	6
2.2	Sosiaalisen median palvelut ja käyttö	7
2.3	Hyödyntämisen haasteet ja mahdollisuudet	8
2.4	Seurakunnan erityisnäkökulmat	10
3	KANGASALAN SEURAKUNNAN NUORISOTYÖ – TILANNE NYT	11
3.1	Toiminta	11
3.2	Sivustot	11
3.3	Tunnistetut kehityskohteet	13
3.3.1	Tehdyn kyselyn tulokset	13
3.3.2	Johtavalta nuorisotyönohjaajalta saadut erityistoiveet	15
3.3.3	Muiden seurakuntien sivustoilta saadut ajatukset	15
3.4	Kehittämispäätökset	17
3.5	Käyttötavat	19
4	KEHITTÄMISTYÖ	20
4.1	Yhtenäistäminen ja ulkonäkö	20
4.2	Ehdotuksia nettisivujen parantamiseksi	23
4.3	Sosiaalisen median ohjeistus	27
4.4	Jatkokehitys	28
5	JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	31
	LÄHTEET	32
	LIITTEET	34
	Liite 1. Sosiaalisen median ohjeistus	34

1 JOHDANTO

Tänä päivänä sosiaalista mediaa hyödyntävät monet erilaiset tahot monin erilaisin tavoin. Yksityiselle ihmiselle sosiaalinen media voi olla tapa pitää yhteyttä ystäviin ja näyttää omaa luovuuttaan yleisölle. Yritykselle se voi olla tapa pitää yhteyttä asiakkaisiin ja mainostaa omaa tuotettaan. Sosiaalinen media tarjoaa myös seurakunnille uusia toimintatapoja ja väyliä. Se voi auttaa tavoittamaan ihmisiä ja toimia apuvälineenä, kun joku tarvitsee sielunhoitoa. Tässä opinnäytetyössä keskitytään toimeksiantajaan eli Kangasalan seurakunnan nuorisotyöhön ja siihen, miten sosiaalista mediaa voidaan käyttää apuna heidän työssään.

Kangasalan seurakunnan nuorisotyöllä on ollut käytössään muutamia sosiaalisen median palveluita, mutta niiden käytöstä ei ole ollut kunnollisia yhteisiä ohjeita ja siksi niiden käyttö onkin ollut hajanaista. Niiden ulkonäkö ei myöskään ole ollut kovin yhteneväinen, eikä kaikilla nuorisotyönohjaajilla ole ollut tarvittavaa osaamista ja motivaatiota niiden käyttöön. Tämän opinnäytetyön tavoitteena onkin kehittää nuorisotyön sosiaalisen median käyttöä paremmaksi ja antaa nuorisotyönohjaajille paremmat valmiudet sosiaalisen median ja internetin käyttöön. Tarkoituksena on osin tehdä ja osin päivittää nuorisotiimille toimivat ja kristilliselle yhteisölle sopivat sosiaalisen median sivustot. Tarkoituksena on myös yhtenäistää niiden ulkonäkö ja laatia ohjeistus työntekijöille sivustojen käytöstä.

Opinnäytetyössä tullaan käyttämään osittaista toimintatutkimusta, jossa yhdessä Johanna Jutilan kanssa etsitään löydettyihin ongelmiin ratkaisuja ja toteutetaan muutos. Tästä syystä opinnäytetyön toteutus on käytännössä jonkin verran ketterää. Lopullisena päättökentekijänä nuorisotyötä koskien toimii kuitenkin vain Johanna Jutila. Keskusteluissa hänen kanssaan hyödynnetään avointa ja puolistrukturoitua haastattelua.

2 SOSIAALINEN MEDIA ORGANISAATION TOIMINNAN TUKENA

2.1 Mitä sosiaalisella mediallyä tarkoitetaan?

Alkuvuodesta 2015 Taloustutkimuksen Yle Uutisille tekemän selvityksen mukaan 34% kyselyyn vastanneista tuhannesta ihmisestä ei käyttänyt lainkaan sosiaalista mediaa (Mättö 2015). Tämä tarkoittaa siis sitä, että noin 66% heistä käyttää sitä. Sosiaalinen media, eli tutummin some, onkin aikamme ilmiö ja monelle suomalaiselle henkilökohtaisesti tuttu aihe. Sen tuttuudesta huolimatta sen määrittäminen ei kuitenkaan ole yksinkertainen asia. Erilaisia määritelmiä tuntuu löytyvän lähes yhtä monta kuin määrittelijöitäkin. Seuraavissa kappaleissa on kaksi esimerkkiä.

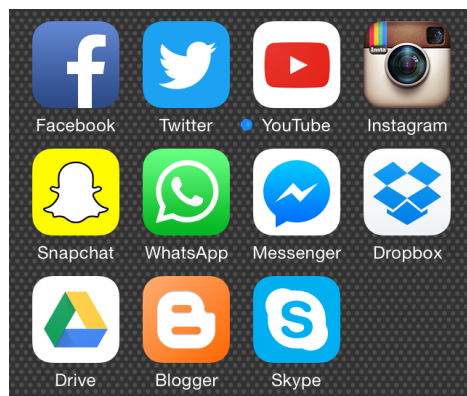
Harto Pönkä kertoo kirjassaan Sosiaalisen median käsikirja (2014) sosiaalisen median olevan laajimmassa merkityksessään niin sanottu sateenvarjokäsite, jonka alla sille annetaan erilaisia merkityksiä. Etenkin sosiaalisen median alkutaipaleella some määriteltiin usein luettelemalla joukko verkkopalveluita tai niiden ominaisuuksia, joiden sanottiin sitten olevan osa sosiaalista mediaa (Pönkä 2014, 34). Somella voidaan siis muun muassa tarkoittaa niin Facebookia, Youtubea ja Wikipediaa, kuin bloggaamista, kuvien jakoa ja keskustelufoorumeilla keskustelua.

Sanastokeskus TSK:n vuonna 2010 luoman määritelmän mukaan sosiaalinen media on ”tietoverkkoja ja tietotekniikkaa hyödyntävä viestinnän muoto, jossa käsitellään vuorovaikutteisesti ja käyttäjälähtöisesti tuotettua sisältöä ja luodaan ja ylläpidetään ihmisten välisiä suhteita” (Sanastokeskus TSK 2010, 14). Sosiaaliselle medialle on siis tyypillistä internetin välityksellä tapahtuva edes jonkinlainen yhteisöllisyys ja mahdollisuus käyttäjille osallistua sisällön tuotantoon. Somen erottaakin niin sanotusta tavallisesta mediasta eli esimerkiksi sanomalehdistä ja elokuvista muun muassa juuri se, että sosiaaliseen mediaan sisältöä voi tuottaa kuka tahansa. Tavallista mediaa sen sijaan tuottavat yleensä vain alan ammattilaiset.

Sosiaaliselle medialle ei siis ole olemassa yhtä kaiken kattavaa yleisesti käytössä olevaa määritelmää. Tästä syystä tässä opinnäytetyössä sosiaalisen median määritelmänä käytetään edellä mainittujen määritelmien yhdistelmää. Sosiaalista mediaa on siis niin internetissä tapahtuva yhteisöllisyys ja käyttäjien luoma sisältö, kuin eri sosiaalisen median palvelut ja alustat.

2.2 Sosiaalisen median palvelut ja käyttö

Sosiaalisen median palveluita on monia erilaisia ja niiden suosio vaihtelee palvelusta toiseen. Ne voidaan jakaa niiden käyttötarkoitusten perusteella eri tavoilla useisiin ryhmiin. Sanastokeskus TSK:n mukaan tyypillisiä sosiaalisen median palveluita ovat muun muassa verkkoyhteisöpalvelut, sisällönjakopalvelut ja keskustelupalstat (Sanastokeskus TSK 2010, 24). Verkkoyhteisöpalvelut kuten Facebook, Twitter ja LinkedIn keskittyvät ihmisten välisiin sosiaalisiin suhteisiin ja niiden ylläpitämiseen. Sisällönjakopalveluille on taasen tyypillistä käyttäjien itsensä luomien sisältöjen jakaminen. Ne voidaan jakaa jaettavan sisällön mukaan omiin alaryhmiinsä, kuten esimerkiksi videoiden jakamiseen keskittyviin videopalveluihin, joita ovat muun muassa Youtube ja Vimeo, sekä kuvien jakamiseen keskittyviin kuvapalveluihin, joita esimerkiksi Instagram edustaa. Keskustelupalstat kuten Suomi24 ja Vauva.fi ovat nimensä mukaisesti erityisesti keskustelulle tarkoitettuja palveluita. Sosiaalisen median palveluiksi voidaan lisäksi laskea muun muassa pikaviestisovellukset kuten SnapChat ja WhatsApp, yhteisölliset työvälineet kuten Dropbox ja Google Drive, sekä blogipalvelut kuten Blogger. Kuvassa 1 on joidenkin some-palveluiden sovellusten ikoneja.

KUVA 1. Some-palvelujen sovellusten ikoneja iOS 8:ssa.

Harto Pönkän Sosiaalinen media 02/2015 SlideShare-esityksen mukaan Suomen suosituimmat some-palvelut helmikuussa 2015 olivat Facebook 2,4 miljoonalla käyttäjällä, Youtube 2,0 miljoonalla käyttäjällä ja WhatsApp 1,6 miljoonalla käyttäjällä (Pönkä 2015, 5). Nämä luvut perustuvat Ylen Taloustutkimukselta tilaamaan selvitykseen, joka julkaistiin 3.1.2015. Kolmesta suosituimmasta some-palvelusta WhatsApp on uusin ja se on kasvattanut lyhyessä ajassa todella paljon suosiotaan: elokuussa 2014 sillä oli Suomessa vain noin 690 000 käyttäjää (Pönkä 2014, 136).

Sosiaalisen median palveluita on siis todella paljon ja jokaiseen käyttötarkoitukseen löytyy luultavasti sopiva. Some-palveluita syntyy koko ajan lisää, ja uudet palvelut saavuttavat suosiota toisten menettäessä sitä. Sosiaalinen media elääkin jatkuvassa muutoksessa, ja uusien some-trendien ennustaminen voi olla todella hankalaa. Etenkin nuoret saattavat alkaa nopeasti käyttää aivan uusia palveluita, jolloin nuoria kohderyhmään pitävien organisaatioiden on pysyttävä ajan tasalla ja panostettava niihin medioihin, joita nuoretkin käyttävät.

2.3 Hyödyntämisen haasteet ja mahdollisuudet

Yksi suurimmista haasteista sosiaalisen median hyödyntämisessä ovat väärät mielikuvat. Voidaan esimerkiksi ajatella somen vievän liikaa yrityksen resursseja tai että sen käytöstä ei ole mitään konkreettista hyötyä (Jussila ym. 2012, 6). Nämä eivät kuitenkaan ole täysin totta. Sosiaalisen media palveluiden käytön opettelu voi viedä aluksi paljonkin aikaa ja hyötyjen mittaaminen voi olla hankalaa. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, etteikö somen käyttö olisi kannattavaa. Sosiaalista mediaa voidaan esimerkiksi käyttää osana organisaation sisäistä viestintää, jolloin palavereita voidaan pitää somen välityksellä ja näin säästetään matkustamiseen kuluvaan aikaa ja rahaa. Somen avulla voidaan myös muokata dokumentteja yhdessä samaan aikaan, jolloin säästetään dokumentin edestakaiselta lähettelyltä ja säästetään paitsi aikaa myös työntekijöiden hermoja. Sosiaalisessa mediassa mainostaminen on lisäksi yleensä paljon halvempaa kuin esimerkiksi televisiossa mainostaminen.

Monella käyttäjällä saattaa olla huoli omasta yksityisyydestään sosiaalista mediaa käyttäessään. Pelätään, että omiin tietoihin on jollain ulkopuolisella pääsy tai että somepalvelu saa käyttöoikeudet käyttäjän tuottamiin materiaaleihin. Tämä onkin ongelma, johon ei voi vaikuttaa kuin lukemalla käyttöoikeudet rekisteröitymisen aikana. Jos käyttöoikeuksissa käyttäjää pyydetään sitoutumaan asioihin, joihin hän ei ole valmis sitoutumaan, on luultavasti parempi olla rekisteröitymättä kyseiseen palveluun ja/tai lopettaa palvelun käyttö. Jos käyttäjä kuitenkin haluaa käyttää palvelua, hänen on hyvä kiinnittää huomiota siihen, mitä hän siellä kertoo itsestään ja mitä sisältöä hän sinne tuo. Tämä on yleisestikin hyvä sääntö internetiä käytettäessä, sillä mitään mitä on joskus lisätty internetiin ei saa sieltä ikinä täysin poistettua.

Yksi mahdollisesti suuri haaste voi olla sosiaalisen median käytön takia lisääntyneet turvallisuusriskit. Somessa voidaan esimerkiksi kalastella salasanoja tai henkilötunnuksia, ja käyttäjä saattaa itse ladata haittaohjelman jaetun tiedoston tai linkin välityksellä. Tämä on kuitenkin mihin tahansa internetin käyttöön liittyvä ongelma ja se voidaan estää ja riskiä vähentää kouluttamalla käyttäjiä paremmiksi ja turvallisemmiksi internetin ja sosiaalisen median käyttäjiksi.

Sosiaalisen median käytöllä on monia haasteita, mutta onneksi myös mahdollisuuksia löytyy paljon. Edellä mainittujen mahdollisuuksien lisäksi some-sivustot saattavat muun muassa parantaa organisaation näkyvyyttä ja helpottaa markkinointia. Ne myös antavat organisaatiolle paremman yhteyden asiakkaaseen ja auttavat levittämään tietoa nopeasti. Tiedon nopea leviäminen voi kuitenkin olla myös suuri haaste, sillä pahimmassa tapauksessa väärä tieto leviää hallitsemattomasti ja tarvelee organisaation julkisuuskuvan.

Sosiaalisen median hyödyntämiseen ei siis liity vain haasteita tai mahdollisuuksia, vaan käyttäjän on kohdattava molemmat. Suuri osa kaikista someen liittyvistä haasteista voidaan kuitenkin estää tai niiden vaikutusta lieventää kouluttamalla käyttäjiä ja antamalla heille oikeaa tietoa somesta ja sen turvallisesta käytöstä. Kun haasteet on ohitettu, onkin aika nauttia kaikista sosiaalisen median tarjoamista mahdollisuuksista.

2.4 Seurakunnan erityisnäkökulmat

Tässä opinnäytetyössä kirkolla tarkoitetaan aina Suomen evankelis-luterilaista kirkkoa ja seurakunnalla sen paikallista osaa. Kirkkolaisissa (1054/1993) kerrotaan yleisesti kirkon tehtävästä seuraavasti: ” Tunnustuksensa mukaisesti kirkko julistaa Jumalan sanaa ja jakaa sakramentteja sekä toimii muutenkin kristillisen sanoman levittämiseksi ja lähimmäisenrakkauden toteuttamiseksi.” Kirkon osana tämä pätee myös seurakuntaan.

Seurakunta on siis erityinen organisaatio, joka on toiminnaltaan lähempänä vapaaehtois- ja hyväntekeväisyysjärjestöjä kuin liikeyrityksiä. Se tarvitsee muiden organisaatioiden tapaan markkinointia ja asiakasviestintää ja yrittää hankkia itselleen mahdollisimman paljon asiakkaita, eli seurakunnan tapauksessa jäseniä ja tapahtumissa kävijöitä. Se ei kuitenkaan tee sitä tavoitellakseen rahallista voittoa, vaan toteuttaakseen Raamatusta löytyvää lähetyskäskyä (Matt. 28:18-20, Raamattu 1992). Seurakunnan toiminnassa tunnustuksellisuus on tärkeässä osassa, joten myös sen sosiaalisen median sivustojen pitää toteuttaa sitä. Some-sivujen sisältö ei siis saa olla kirkon tunnustusta väheksyvää ja sen pitää olla hyvän maun ja kristillisten arvojen mukaista.

3 KANGASALAN SEURAKUNNAN NUORISOTYÖ – TILANNE NYT

3.1 Toiminta

Kangasalan seurakunta on kohtalaisen aktiivinen ja hyvinvoiva seurakunta. Vuonna 2014 Kangasalan kunnan reilusta 30 000 asukkaasta vajaa 24 000 oli Kangasalan seurakunnan jäseniä (Toimintakertomus 2014, 20). Rippikoulun kävi 332 kangasalalaista nuorta, joka on 92% koko seurakunnan ikäluokasta. 106 nuorta osallistui isoskoulutukseen ja heistä 98 toimi isosina (Toimintakertomus 2014, 36-37).

Kangasalan seurakunnan nuorisotyö on tarkoitettu noin 15-24-vuotiaille nuorille, mutta myös tätä vanhemmat nuoret ovat tervetulleita toimintaan. Työntekijöitä nuorisotyössä on seitsemän. Nuorisotyön toimintamuotoja ovat tällä hetkellä muun muassa lauantaisin järjestettävät nuortenillat, isoskoulutus ja erilaiset leirit ja retket. 28.-30.8.2015 järjestettiin Starttileiri, johon osallistui noin 60 nuorta ja 25.-27.9.2015 Raamattuleiri, johon osallistui 13 15-27-vuotiasta leiriläistä ja kaksi vetäjää. Nuortenilloissa on syksyn 2015 aikana käynyt kerrasta riippuen noin 25-52 nuorta. (Sagulin 2015.) Tänä syksynä alettiin järjestää joka toinen viikko perjantaisin myös Sahalahdella Nurkka-iltaa, mutta sitä nuoret eivät ole vielä löytäneet omakseen.

3.2 Sivustot

Kangasalan seurakunnan nuorisotyöllä on käytössään Kangasalan seurakunnan nuoret -niminen Facebook-ryhmä, Kalaohjus-niminen Instagram-tili, Wordpressillä tehdyt Parkki.info-nettisivut ja SimpleMachines Forumilla tehty Kangasalan seurakunnan keskustelufoorumi, joka tunnetaan myös nimellä Nettipappi-keskustelufoorumi. Nettisivut ja keskustelufoorumi eivät kaikkien määritelmien mukaan välttämättä kuulu sosiaaliseen mediaan, mutta tässä työssä ne kuitenkin lasketaan osaksi somea ja niitä tullaan käsittelemään. Tässä kappaleessa esitetyt mielipiteet perustuvat johtavan nuorisotyönohjaajan huomioihin ja nuorilta kuultuihin mielipiteisiin.

Instagram-tili on uusin lisäys nuorisotyön sosiaalisen median sivustoihin, sillä se on vain reilun vuoden vanha. 28.9.2015 sillä oli noin 70 seuraajaa. Sen käyttö ei ole ollut kovinkaan aktiivista ja julkaisuja tuon reilun vuoden aikana on tullut vain vajaa 30. Profiilikuvana on kuva Kangasalan seurakunnan nuorisotila Parkin seinän boordissa olevasta iktys-kalasta. Sama profiilikuva ei ole käytössä missään muussa mediassa. Tilin niminä on ”Kangasalan srk:n nuorisotyö” ja sen kuvauksena ”Ylläpitäjänä nuorisotiimi. Kaikkea hauskaa mitä nuorisotyöntekijän työhön kuuluu.” Teksti on kirjoitettu tilin luomisen aikaan, jolloin tilin ajatuksena oli näyttää nuorille millaista nuorisotyöohjajien työ on. (Kalaohjus 2015)

Kaikista nuorisotyön some-sivustoista Facebook-ryhmää päivitetään useimmin. Ryhmässä on 212 jäsentä, mutta osa heistä ei ole enää lainkaan mukana nuorisotyön toiminnassa. Ryhmän kansikuva on sama kuin nettisivuilla (kuva 2), mutta kuva itsessään on useita vuosia vanha ja kaipaisi siksi päivitystä. Ylläpitäjinä on tällä hetkellä viisi ihmistä, joista vain kaksi on nykyisiä nuorisotyöohjajia. Tapahtumat-ominaisuutta on hyödynnetty vain kerran, mutta kuvia, videoita ja tiedostoja on lisätty useita. Kuvauksessa lukee: ” Informaatiokanava Kangasalan seurakunnan nuorille ja myös niille, jotka ovat joskus olleet nuoria. Muistakaa seurata <http://parkki.info/> -sivustoa!” (Kangasalan seurakunnan nuoret 2015)

Nettisivuille on koottu paljon tarvittavaa tietoa muun muassa isoskoulutuksesta ja nuorisotyön toiminnasta, mutta etenkin viimeisen vuoden aikana sivujen päivittäminen on ollut melkein olematonta. Sivuilla on lisäksi paljon vanhaa tietoa ja valikkorakenne on paikoin epälooginen (kuva 2). Esimerkiksi isosille suunnattua materiaalia löytyy sekä isoskoulutus- että materiaali-välilehtien alta ja muu viikkotoiminta –välilehden alta löytyy sellaista toimintaa, jota ei enää nykyään ole olemassa. Uuden ja ajankohtaisen tiedon löytäminen on siksi usein hankalaa. Sivuilla on vain kaksi ylläpitäjää ja he ovat ainoat, jotka voivat tehdä päivityksiä. (Parkki.info 2015)

KUVA 2. Parkki.info-nettisivun kansikuva ja valikko. Kuvankaappaus. (Parkki.info 2015)

Keskustelufoorumilla voi keskustella kolmella palstalla: yleinen keskustelualue on varattu kaikkeen yleiseen keskusteluun, pohdintapalstalla keskustellaan uskosta, Raamattusta, etiikasta ja uskonnoista, ja nettipapin palstalla voi kysyä kysymyksiä nettipappi-Markolta. Sivusto on perustettu vuonna 2006 ja alkuaikoina keskustelu oli todella vilkasta. Nykyään keskustelua on vähemmän, mutta sivulatauksia on enemmän kuin koskaan ja nettipapin palsta on edelleen käyttäjien suosiossa (Sagulin 2015). Ulkonäkö on kuitenkin aika geneerinen ja mikään ei linkitä sitä nuorisotyön muihin sivuihin. Sitä voi onneksi kuitenkin muuttaa, mutta se vaatii asiaan perehtymistä ja aikaa. (Kangasalan seurakunnan keskustelufoorumi 2015)

3.3 Tunnistetut kehityskohteet

3.3.1 Tehdyn kyselyn tulokset

Kesällä 2015 Kangasalan seurakunnan nuorisotyössä kesätyöntekijänä toiminut Heini Hakasalo toteutti kyselyn nuorisotyön sosiaalisen median sivustoista (Hakasalo 2015). Kysely oli osa hänen Diakonia-ammattikorkeakouluun tekemäänsä työyhteisön kehittäminen –työharjoittelua. Kysely julkaistiin nuorisotyön Facebook-ryhmässä ja vastausaika oli 10.7.-31.7.2015. Vastaajia kyselyssä oli 35, mutta tarkempi ikä- tai sukupuoli-

jakauma ei ole tiedossa. Kyselyn julkaiseminen Facebookissa vaikuttaa jonkun verran kyselyn luotettavuuteen, sillä netissä vastausprosentti saattaa jäädä pieneksi. Kysely oli kuitenkin asiallisesti tehty ja siinä kysyttiin tärkeitä kysymyksiä, kuten mitkä some-palvelut nuoret tiesivät nuorisotyöllä olevan, missä muissa some-palveluissa nuorisotyön pitäisi olla, päivitettiinkö some-palveluita tarpeeksi usein ja mitä mieltä nuoret olivat some-palvelujen sisällöistä.

Kyselyn perusteella huomattiin, että nuoret tiesivät hyvin nuorisotyön some-sivustoista, mutta osa nuorista toivoisi nuorisotyön olevan mukana myös esimerkiksi Snapchatissa, WhatsAppissa, Ask.fm:ssä ja Twitterissä. 36% kyselyyn vastanneista lisäksi toivoisi, että netissä olisi mahdollisuus hengelliseen tai kahdenkeskiseen keskusteluun. Kolmella nuorella oli myös kiinnostusta olla mukana kehittämässä nuorisotyön some-palveluja ja viidellä olla tuottamassa sisältöä niihin.

Facebook-ryhmän sisältöön nuoret olivat kohtuullisen tyytyväisiä, mutta toivoivat siellä olevan enemmän infoa toiminnasta ja kuvia eri tapahtumista. Sivujen päivitystiheyteen nuoret olivat tyytyväisiä. Kysyttäessä toivoisivatko nuoret kaikkien nuorisotyön ohjaajien olevan tavoitettavissa Facebookissa, vastasi melkein puolet kysymykseen vastanneista 32:sta nuoresta kyllä. Viidenneksen vastaus oli ei ja kolmanneksen ”en osaa sanoa”.

Nuorten tyytyväisyys Instagram-tilin sisältöä kohtaan kääntyi hivenen tyytymättömyyden puolelle, sillä heidän mukaansa sivuja päivitettiin liian harvoin. Tilannetta parantaisi, jos kuvia julkaistaisiin useammin, tiliä mainostettaisiin paremmin ja sivuilta saisi myös tietoa tulevista tapahtumista. Joitakin toiveita oli myös minihartauksien, Raamatunkohtien ja rohkaisevien kuvien julkaisemisesta. Lisäksi monet nuoret toivoivat, että Instagram-sivustoja voisivat päivittää myös nuoret.

Nettisivut koki mielekkääksi tiedonhaun väyläksi 79% 33:sta kysymykseen vastanneesta nuoresta. 61% vastanneista ilmoitti nettisivujen olevan ensisijainen tiedonhaun kohde. Kaksi kolmesta vastaajasta oli kuitenkin sitä mieltä, että sivuja päivitetään liian harvoin. Siksi yksi tärkeimpiä toiveita nettisivujen sisällön suhteen olikin se, että sieltä löytyisi ajankohtaista tietoa.

12 vastaajaa 31:sta ilmoitti, että Nettipappi-keskustelufoorumi ei ollut heille tuttu, mutta suurin osa niistä, joille sivusto oli tuttu, kertoivat löytäneensä vastauksia kysymyksiinsä ainakin silloin tällöin. Ne jotka tunsivat palvelun, olivat myös sen tarjoamaan sisältöön tyytyväisiä ja 17 vastaaja 31:stä saattaisi kysyä sivustolla kysymyksiä hengellisistä asioista.

3.3.2 Johtavalta nuorisotyönohjaajalta saadut erityistoiveet

Kangasalan seurakunnan johtava nuorisotyönohjaaja Johanna Jutila toivoo, että nuorisotyön kaikki internet- ja some-sivustot olisivat toimivia ja ulkonäöltään yhteneväisiä. Kaikkien sivujen tulisi olla myös yhteydessä toisiinsa, jolloin muodostuisi kokonaisuus, eikä ryhmä toisiinsa liittymättömiä sivuja, kuten tilanne nyt on. Lisäksi hän toivoo, että Facebookissa nuorisotyönohjaajat toimisivat ja tekisivät päivityksiä nuorisotyön sivuille/ryhmään omalla nimellään, eikä niin että kaikki toiminta tapahtuisi sivun/ryhmän nimellä. (Jutila 2015a)

Nuorisotyön some- ja internet-sivustoilla on monta käyttötapaa, mutta Johanna Jutilan mukaan tärkein niistä on tiedottaminen. Toiseksi tärkeimmät käyttötavat ovat yhteydenottokanavana toimiminen, eli mahdollisuus nuorille ottaa yhteyttä työntekijöihin, ja vapaaehtoisten etsintä eri tapahtumiin. Muita käyttötapoja ovat sielunhoidollinen keskustelu, nuorten teologisiin kysymyksiin vastaaminen ja opetuksellinen keskustelu, sekä uusien nuorten saaminen mukaan seurakunnan toimintaan. Olisi hyvä, jos jokainen näistä käyttötavoista toteutuisi edes jollakin some-sivustolla. (Jutila 2015a)

3.3.3 Muiden seurakuntien sivustoilta saadut ajatukset

1.10.2015 tekemässäni benchmarking-tutkimuksessa selvitin, millaisia sosiaalisen median sivustoja muilla seurakunnilla on ja mitä niistä voisi oppia Kangasalan seurakunnan nuorisotyön some-sivustoja varten. Tutkimus etsi vastauksia luvuissa 3.2, 3.3.1 ja 3.3.2 esitettyihin ongelmiin ja toiveisiin ja sen tarkoitus oli auttaa keksimään uusia tapoja nuorisotyön sivustojen parantamiseksi. Seurakunnat, joiden some-sivustoja vertail-

tiin, olivat Helsingin Paavalin seurakunnan nuoriso- ja rippikoulutyö, Lempäälän seurakunnan nuorisotyö, Joutjärven seurakunnan nuorisotyö ja Nokian seurakunnan nuorisotyö. Lisäksi vertailtiin Isoset ry:n, Minihartauksen ja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon some-sivustoja. Vertailtavaksi valitut kohteet ovat sosiaalista mediaa paljon käyttäviä seurakuntia ja yhteisöjä, jotka Johanna Jutilan ja 1.10.2015 Kangasalan seurakunnan nuorisotiimille luennon pitäneen Mikko Lehtovaaran mukaan käyttävät hyvin somea tai joiden nettisivut ovat toimivia (Jutila 2015a; Lehtovaara 2015).

Tutkimuksessa tärkeimpänä mieleen jäänyt asia oli yhtenäisen ulkonäön tärkeys. Niiden seurakuntien sivut, joilla oli yhtenäinen ulkonäkö, oli helpoin ymmärtää saman kokonaisuuden osiksi. Hyvänä esimerkkinä tästä ovat Joutjärven seurakunnan nuorisotyön sivut, joissa oli joka sivulla sama logo (kuva 3), joskin nettisivuilla ja Twitter-sivuilla logojen värit olivat muiden sivujen väreistä poikkeavat (Jovi nuoret 2015a, 2015b, 2015c, 2015d, 2015e). Suurin osa sivuista oli myös aktiivisessa käytössä, mikä antoi niistä hyvän kuvan. Aktiivisessa käytössä olleet sivustot vaikuttivat kaiken kaikkiaan mielenkiintoisemmilta kuin esimerkiksi Kangasalan nuorisotyön nettisivut ja Instagram-sivu, joiden käyttö ei ole kovin aktiivista.

KUVA 3. Vasemmalta oikealle Joutjärven seurakunnan nuorisotyön logo sekä netti- ja Twitter-sivuilla olevat vaihtoehdot (Jovi nuoret 2015a, 2015c, 2015d).

Yksi huomionarvoinen asia oli joillakin sivustoilla olevat linkit tai linkkinapit muille saman seurakunnan sivuille ja some-palveluihin. Tämä helpotti sivustoilla kulkemista ja loi mielikuvan yhdestä kokonaisuudesta, jossa yksi sivu toimi keskussivuna ja muut sivustot täydentävät kokonaisuutta. Muita huomion kiinnittäneitä asioita olivat esimer-

kiksi Lempäälän seurakunnan nuorisotyön sivuilta löytyvä kalenteri ja yhteystietojen linkit työntekijöiden Facebook-profiileihin (HopeNews.net 2015). Nokian seurakunnan nuorisotyön nettisivut olivat yhdet selkeimmistä. Niiden ulkonäkö oli onnistunut ja valikkorakenne toimiva. Lisäksi kaikkien sivujen alareunasta löytyvä kirkon osoite ja copyright olivat mielenkiintoiset lisät. Sivuilta löytyi myös hakupalkki helpottamaan tiedon etsintää. (Pappila.fi 2015)

3.4 Kehittämispäätökset

Benchmarking-tutkimuksen lisäksi tutkin laajemmin eri sosiaalisen median palveluita ja sitä, miten niitä voisi hyödyntää nuorisotiimin työssä. Perehdyin muun muassa siihen, mitä eroa on Facebook-ryhmällä ja -sivulla, sekä siihen millaisia palveluita Ask.fm ja Snapchat-ovat. Lopulta päädyimme kuitenkin Kangasalan seurakunnan johtavan nuorisotyönohjaaja Johanna Jutilan kanssa siihen tulokseen, että nuorisotyöllä on ollut käytössään oikeat palvelut, mutta niiden käyttöä pitäisi tehostaa (Jutila 2015b). Päätimme siis jatkaa Facebook-ryhmän, Instagram-tilin ja keskustelufoorumien kanssa.

Facebook-ryhmä ja -sivu ovat pitkälti aika samanlaiset, mutta joitakin eroja niillä on. Ryhmä voi olla salainen, suljettu tai avoin, mutta sivu on aina avoin. Ryhmä on tiedon jakamista ja keskustelua varten, kun taas sivu on enemmän yrityksen tai yhteisön ulkoisen viestinnän väline. (Siniaalto 2014, 29) Sivulla on kuitenkin enemmän toiminnallisuuksia kuin ryhmällä. Sivuuun voi muun muassa suoraan liittää Instagram-tilin, jolloin kaiken Instagramissa julkaistun saa julkaistua helposti myös Facebook-sivulla. Jouduimme jonkun aikaa vertailemaan ryhmää ja sivua ennen kuin päädyimme ryhmän kannalle. Meille ratkaiseva tekijä oli ryhmän yhteisöllisempi luonne: ryhmässä sen jäsenet voivat tehdä päivityksiä suoraan sen seinälle kun taas sivulla vierailijoiden päivitykset tulevat näkyviin omaan osioonsa sivun vasempaan reunaan ja vain ylläpitäjät voivat tehdä päivityksiä seinälle. Koimme, että ryhmä on tämän takia paljon yhteisöllisempi vaihtoehto kuin sivu ja siksi sopivampi nuorisotyölle.

Keskusteluissamme Johanna Jutilan kanssa yksi tärkeä päätös oli se, että kaikki nuorisotiimin jäsenet tekevät Facebookiin edes työprofiilin, jota hyödynnetään heidän työskentelyssään. Instagram-tili sen sijaan pysyy koko nuorisotyön sivuna, mutta kaikille tiimin jäsenille annetaan mahdollisuus sen käyttöön. Molempien palveluiden aktiivisuutta olisi myös tärkeä tehostaa. Nettipappi-keskustelufoorumi säilyy vielä lähinnä nettipappi-Markon vastuulla eikä sen ulkonäköön suuremmin puututa. Olisi kuitenkin hyvä jos sieltäkin löytyisi linkit vähintään nettisivuille ja Facebook-ryhmään.

Nettisivujen kohtalo on tällä hetkellä mysteeri, sillä Kangasalan seurakunnalla on meillä nettisivujen uudistus, eikä Johanna Jutila osannut vielä sanoa, siirtyvätkö nuorisotyön sivut koko seurakunnan sivujen alaisuuteen vai pysyvätkö ne omana sivustonaan. Siksi tässä opinnäytetyössä käsitellään nettisivujen tulevaisuutta lähinnä ehdotusten avulla eli kehitän nettisivuille valikkorakenne-, ulkonäkö-, sisältö- ja toiminnallisuussuosituksia ja -ehdotuksia, joita voidaan tarvittaessa käyttää nuorisotyön sivujen teossa apuna.

Edellä mainittujen palveluiden lisäksi päätimme ottaa käyttöön myös WhatsAppin. Sitä tullaan kuitenkin käyttämään lähinnä pienryhmien väliseen viestintään, eikä yleisenä keskustelualueena, kuten jotkut nuoret ovat Hakasalon mukaan toivoneet (Hakasalo 2015). Teemme muun muassa nuorisotiimille oman WhatsApp-ryhmän, jota he voivat hyödyntää tiimin sisäiseen keskusteluun ja tiedottamiseen.

Emme valinneet nuorten ehdottamia Snapchatia, Ask.fm:ää ja Twitteriä mukaan nuorisotyön sosiaalisen median palveluihin, sillä kaikkien kohdalla meillä oli joitakin ongelmia. Snapchatin kohdalla ongelma oli se, että nuorisotyönohjaajilla on käytössä Windows-puhelimet, eikä Snapchatista ole Windows-versiota. Ask.fm olisi voinut muuten olla hyvä idea, mutta käytännössä samat toiminnot löytyvät jo nettipappi-keskustelufoorumilta. Twitterin käyttöä taas emme kokeneet järkeväksi, sillä moni nuori ei käytä sitä. On mahdollista, että tulevaisuudessa nuorisotyölle tulee käyttöön muitakin some-palveluita, kuten juuri Snapchat-tili, mikäli siitä tulee Windowsille oma versionsa. Nyt koimme kuitenkin tärkeämmäksi saada ensin olemassa olevien sivujen käytön toimimaan kunnolla, ennen kuin uusia palveluita otetaan enempää käyttöön.

3.5 Käyttötavat

Luvussa 3.3.2 on lueteltuna käyttötapoja, joita Kangasalan seurakunnan nuorisotyön sosiaalisen median sivustojen pitäisi toteuttaa. Tässä luvussa kerrotaan, mitä eri some-sivustojen uusista käyttötavoista päätettiin (Jutila 2015a).

Facebook tulee olemaan yksi tärkeimmistä ja monipuolisimmin käytetyistä palveluista. Nuorisotyön ryhmästä pitäisi tulevaisuudessa aina ennen uutta tapahtumaa löytyä perustiedot kyseisestä tapahtumasta ja mahdollisesti keskustelua tapahtuman sisällöstä. Lisäksi se tulee olemaan tärkein kanava nuorille ottaa yhteyttä nuorisotyönohjaajiin ja sitä tullaan käyttämään vapaaehtoisten etsintään. Facebook-ryhmää voidaan käyttää myös mainontaan ja uusien nuorten saamiseen mukaan seurakunnan toimintaan. Facebookia yleisesti voidaan käyttää lisäksi sielunhoidon apuvälineenä, sillä nuorilla tulee olemaan mahdollisuus ottaa yhteyttä suoraan sen välityksellä nuorisotyönohjaajiin.

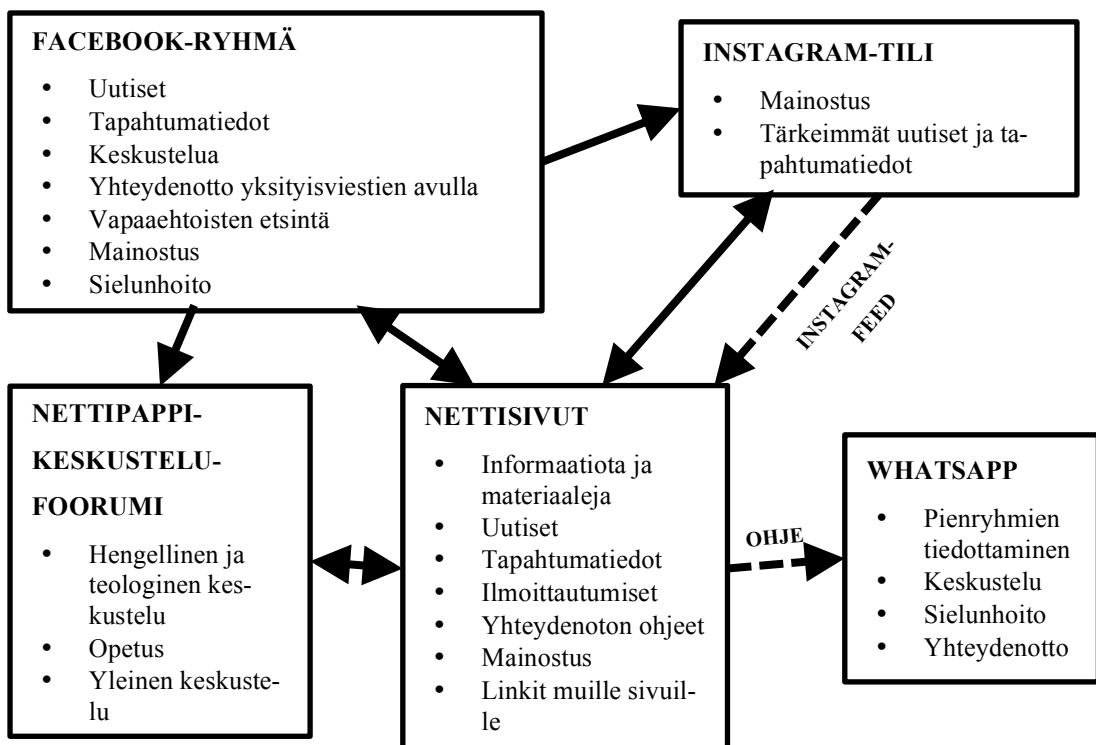
Instagram-tilin tärkein käyttötarkoitus on niin sanottu hehkutus eli sen avulla näytetään nuorille, kuinka hienoa jossain tapahtumassa on. Sitä voidaan myös käyttää kertomaan millaista nuorisotyössä yleensä on, ja mitä nuorisotyönohjaajat tekevät silloin, kun nuoret eivät ole näkemässä. Käytännössä sitä siis käytetään mainostamiseen ja jonkin verran informaation, kuten tapahtumatietojen, välittämiseen. Olisi hyvä, jos ainakin kaikki tärkeimmät tiedot tulisivat myös Instagramiin esille, sillä kaikilla nuorilla ei ole käytössään Facebookia.

Keskustelufoorumilla jatketaan tulevaisuudessakin hengellisen ja teologisen keskustelun käymistä sekä opetusta uskon asioista. WhatsAppia taas käytetään pienryhmien tiedottamiseen ja mahdollisesti hengelliseen keskusteluun. Nettisivujen tärkein funktio tulee jatkossakin olemaan informaation jakaminen. Joitakin siellä olevista tiedoista tullaan kuitenkin karsimaan ja joitakin tietoja sinne lisätään. Sitä tullaan myös hyödyntämään keskuksena, jonka avulla muille nuorisotyön sivuille on helppo päästä.

4 KEHITTÄMISTYÖ

4.1 Yhtenäistäminen ja ulkonäkö

Yksi tärkeimmistä asioista Kangasalan seurakunnan nuorisotyön sosiaalisen median sivustojen yhtenäistämässä on sivustojen linkittäminen toisiinsa. Olisi hyvä, jos jokaisella sivustolla olisi linkki ainakin nettisivuille ja mielellään myös Facebook-ryhmään. Lisäksi ainakin nettisivuilla pitäisi olla linkit kaikille nuorisotyön sivustoille. Kuviossa 1 on esitetty, miten eri sivustot tulevaisuudessa linkittyvät toisiinsa, mitkä niiden käyttötavat ovat ja mitä sisältöä niiltä voisi löytyä. Mustat nuolet tarkoittavat, että kyseiseltä sivustolta löytyy kohdesivuston linkki. Katkoviivallinen nuoli Instagramin ja nettisivujen välillä tarkoittaa sitä, että tulevaisuudessa nettisivuilla näkyisi myös Instagramin uusimmat päivitykset, eli Instagram-feed. Nettisivuja ja WhatsAppia yhdistävä katkoviiva taas tarkoittaa sitä, että nettisivuilta löytyy ohje, miten nuorisotyön ohjaajiin voi ottaa WhatsAppin välityksellä yhteyttä. Eri sivustoilta löytyy samoja sisältöjä ja käyttötapoja, sillä kaikilla nuorilla ei ole käytössään kaikkia some-palveluita. Tästä syystä toisto on tarpeen.

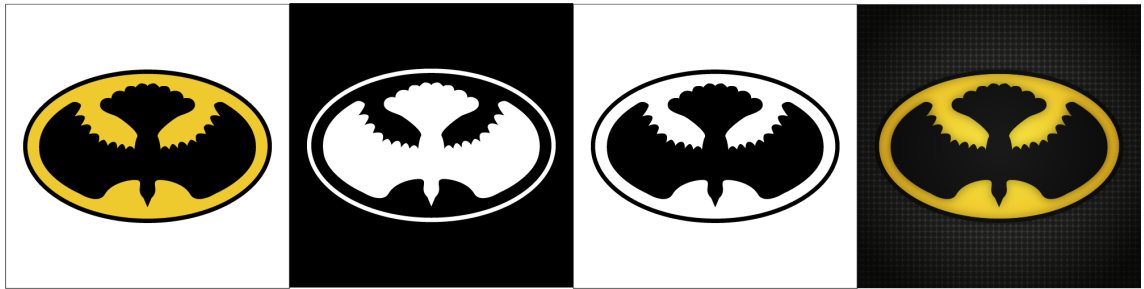

KUVIO 1. Kangasalan seurakunnan nuorisotyön eri sivustojen linkittyminen toisiinsa.

Toinen tärkeä asia on sivustojen nimien ja kuvauksien yhtenäistäminen ja muuttaminen. 1.10.2015 nuorisotyön Instagram-tilin käyttäjänimi vaihdettiin Kalaohjuksesta parkki.-insta:ksi. 7.10.2015 poistettiin tililtä kuvaus ja lisättiin linkki parkki.info-nettisivuille. Samalla vaihdettiin myös Facebook-ryhmän kuvaus seuraavanlaiseksi: ”Seuraa meitä myös näissä medioissa: www.instagram.com/parkki.insta www.parkki.info”. Lisäksi Facebook-ryhmästä poistettiin ylimääräiset ylläpitäjät.

Instagram-tilin uusi nimi ottaa mallia nettisivujen parkki.info nimestä, jonka mukaan muutkin sivustot tullaan nimeämään. Facebook-ryhmän nimi voisi siis kaavan mukaan olla parkki.facebook tai lyhyemmin parkki.face. Pelkkä parkki.facebook tai parkki.face ei kuitenkaan kerro ulkopuolisille kovinkaan hyvin mistä on kyse, joten nimen loppuun voisi laittaa selitteenä esimerkiksi tekstin ”Kangasalan seurakunnan nuorisotyö”. Tällöin pelkästä nimestä saisi jo tietää mistä on kyse. Nettipappi-keskustelufoorumin nimeä tuskin tullaan muuttamaan, sillä se on tämän hetkiselällä nimellään hyvin tunnettu ja se ei loppujen lopuksi ole täysin vain nuorisotyön sivusto, vaan myös koko Kangasalan seurakunnan sivusto.

Nuorisotyön sivustoja voidaan myös yhtenäistää yhteisellä ulkonäöllä. Tästä syystä nuorisotyölle päätettiin suunnitella oma logo, jota voidaan käyttää kaikilla sivustoilla. Logon ei tarvitsisi olla niinkään omaperäinen vaan hauska ja mielenkiintoinen, joten mietimme Johanna Jutilan kanssa, että logoon voisi hakea inspiraatiota joistain tunnetuista logoista (Jutila 2015a). Suunnittelin siis erilaisia logovaihtoehtoja, joista esimerkiksi yksi oli Twitterin logosta inspiroitunut. Siinä oli mukana teksti ja lintu, kuten Twitterin logossa, mutta Twitterin linnun tilalla oli kyyhkynen. Emme kuitenkaan täysin innostuneet mistään tekemästani logosta. Sitten esiin nousi idea pohjata nuorisotyön logo klassiseen Batman-logoon (Jutila 2015b). Tämän ajatuksen perusteella suunnittelin nuorisotyölle vektorigrafiikalla tehdyn logoehdotuksen (kuva 4) ja sen tyyliin sopivan kansikuvan. Käytin niiden tekoon pääsääntöisesti Adobe Illustrator –ohjelmaa, mutta myös hivenen Adobe Photoshopia. Logosta tein erilaisia versioita eri tilanteisiin käytettäväksi. Logon ja sen eri versioiden suunnittelussa käytin apuna vektorigrafiikan kurssilla oppimaani teoriaa.

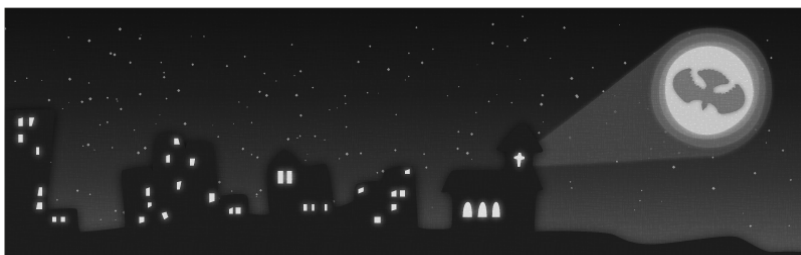

KUVA 4. Neljä eri versiota logoehdotuksestani eri tilanteisiin käytettäväksi.

Logoehdotuksessani on lepakon tilalla alaspäin laskeutuva kyyhkyinen. Se edustaa kristillisessä symboliikassa Taivaasta laskeutuvaa Pyhää Henkeä ja rauhaa (Kristilliset symbolit 2015). Jouduin tekemään kyyhkystä useita eri versioita ennen kuin olin lopputulokseen tyytyväinen. Tekemässäni kansikuvassa taas inspiroiduin Batmanin kutsuvalosta. Siinä on öinen kaupunkimaisema, jossa kirkon tornista tulee valo, jossa tekeväni logo näkyy. Tein kansikuvastakin muutaman erilaisen version. Kuvassa 5 näkyy tekstillinen versio, johon voi täydentää parkki.-nimeä käytettävän median mukaan. Esimerkiksi nettisivuilla kansikuvassa lukisi parkki.info. Kuvassa 6 taas on mustavalkoinen ja tekstitön versio kansikuvasta. Tarkoituksena on, että uutta logoa käytettäisiin kaikilla nuorisotyön some-sivustoilla, joissa on olemassa paikka logolle tai profiilikuvalle. Kansikuvaa taas käytettäisiin niillä some-sivustoilla, joissa on käytössä kansikuva.

KUVA 5. Värillinen ja tekstillinen versio kansikuvasta.

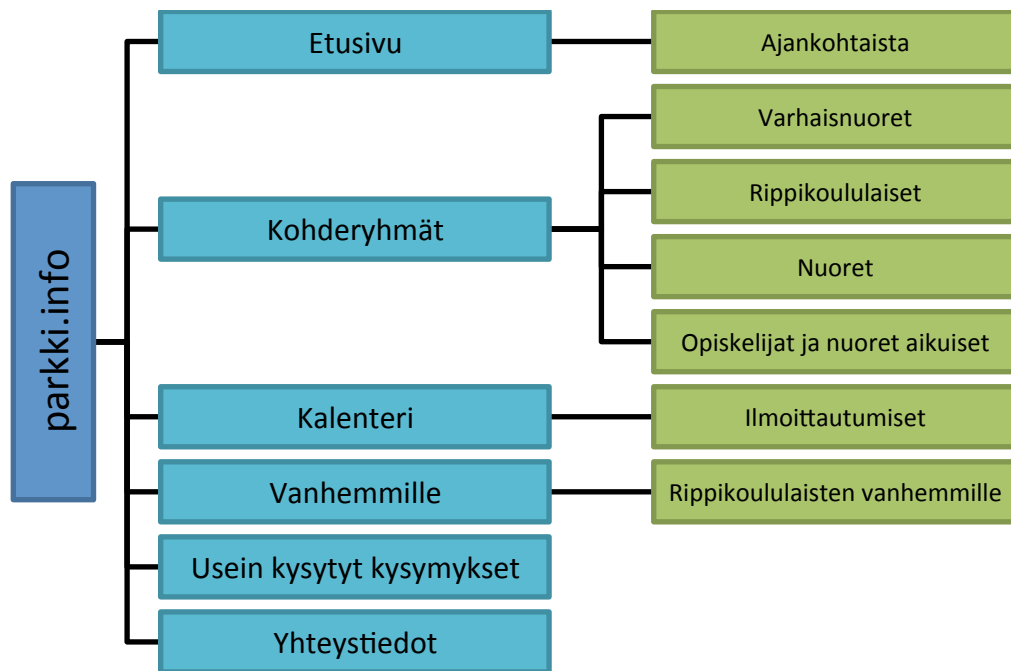

KUVA 6. Mustavalkoinen versio kansikuvasta.

4.2 Ehdotuksia nettisivujen parantamiseksi

Tässä luvussa käsitellään ehdotuksiani nuorisotyön nettisivujen parantamiseksi. Sivujen suunnittelussa tärkeässä osassa oli kappaleessa 3.3 mainitsemani kehityskohteet ja ideat. Ne mielessäni tutkin netistä lukuisia erilaisia nettisivuja yrittäen kehitellä mielessäni parasta mahdollista ehdotusta nuorisotyön nettisivuiksi. Lopputuloksessa päädyin yhdistelemään useita sivuja kuten muun muassa Joutjärven seurakunnan nuorisotyön (Jovi nuoret 2015c) ja Vihdin seurakunnan nuorisotyön (Sankarla.net 2015) nettisivuja, sekä joitakin Wordpressille tehtyjä nettisivupohjia. Otin eri sivuista vain joitakin yksityiskohtia, joten suunnittelemani nettisivut eivät ole minkään olemassa olevan sivuston kopia. Valikkorakenteen suunnittelussa hyödynsin lisäksi keskusteluaani Johanna Jutilan kanssa (Jutila 2015b) ja värimaailman perustin logoehdotukseeni: perusvärit on mustavalkoinen ja tehosteväri on keltainen. Värimaailmassa ja rakenteessa hyödynsin apunani muun muassa käytettävyyden- ja www-tekniikoiden kurseilla oppimiani asioita. Ehdotukseni ei perustu millään tavalla Kangasalan seurakunnan nykyisiin nettisivuihin, sillä ne ovat vuoden vaihteen jälkeen muuttumassa uudelle pohjalle, enkä tiedä vielä millaiset ne tulevat olemaan.

Kuviossa 2 käsitellään suunnitelmaani nettisivujen valikkorakenteesta. Se on mielestäni selkeämpi ja loogisempi kuin parkki.info -nettisivujen tämän hetkinen valikkorakenne: tällä hetkellä esimerkiksi kohderyhmät löytyvät hivenen epäloogisesti etusivulle vievän osion alta ja muu viikkotoiminta -osion alla on sekalaisesti neljän eri kohderyhmän toimintaa. Uusi valikkorakenne myös karsii pois paljon turhaa tietoa, kuten esimerkiksi pitkät selostukset eri toimintamuodoista ja materiaali-osion alta löytyvän nettipelejä-sivun. Kaikki tarpeellinen nykyisiltä sivuilta tulee kuitenkin löytymään myös uudistetusta versiosta ja lisäksi sinne lisätään jotain aikaisemmin puuttuvia asioita, kuten tietoa vanhemmille ja rippikoululaisille.

KUVIO 2. Parkki.info-nettisivujen uudistettu valikkorakenne.

Suunnitelmassani ajankohtainen tieto löytyy uutisina etusivulta, mutta myös erikseen etusivun alta Ajankohtaista -sivulta. Kohderyhmät-osion alta löytyvät alavalikosta kaikki nuorisotyön kohderyhmät ja kunkin kohderyhmän omalla sivulla löytyy joko suoraan tarpeellinen tieto tai linkit sinne mistä tiedon voi löytää. Rippikoululaiset-sivulta löytyy myös linkki Vanhemmille-osion alta löytyvälle Rippikoululaisten vanhemmille -sivulle. Nuoret-sivulta löytyvät lyhyesti tiedot nuorten toiminnasta, isoskoulutuksesta ja vastuutiimeistä. Kalenteri-osiosta löytyy linkki myös omana sivunaan olevalle Ilmoittautumiset-sivulle. Usein kysytyistä kysymyksistä löytyy muun muassa tiedot siitä, mistä löytyvät käsiohjelma ja lomakkeet. Yhteystiedoissa on lista nuorisotyön ohjaajista puhelinnumeroineen, ohje sähköpostien ja WhatsApp-viestien lähettämiseen ja nuorisotila Parikin osoite sekä mahdollisesti muita tärkeitä osoitteita ja tietoja. Klikkaamalla nuorisotyön ohjaajien nimiä, pääsee suoraan heidän Facebook-profiileihinsa.

Kuvassa 7 on tekemäni esimerkkikuva siitä, miltä parkki.info -nettisivu voisi tulevaisuudessa näyttää. Kuvassa ylhäällä näkyvä yläpalkki ja valikko pysyvät paikallaan kun sivua selaa alaspäin. Kuljettamalla hiirtä valikon yli saa auki mahdolliset alavalikot, joista pieni alaspäin osoittava kolmio ilmoittaa. Yläpalkin vasemmassa reunassa on nuorisotyön logo ja oikeassa yläreunassa sosiaalisen median painikkeet. Some-painikkeisiin kuuluu myös painike, jota klikkaamalla pääsee nettipappi-keskustelufoorumille. Banne-

ri- eli mainosalueella vaihtelee muutama mainos nuorisotyön toiminnasta, nuorisotyön käsiohjelma ja mahdollisesti päivän sana. Sisältöalueelta löytyvät uusimmat uutiset Ajankohtaista -otsikon alta ja nuorisotyön Instagram-tilin tuoreimmat päivitykset. Banneri- ja sisältöalueille voidaan lisätä myös muita asioita halutessa ja niiden sisältämät materiaalit voivat erota väritykseltään sivujen perusvärityksestä, eli kaiken ei tarvitse olla musta-valko-keltaista. Kaikkein alimpana löytyy alapalkki, jossa on näkyvillä copy-right-tieto.

The screenshot shows the website layout with the following sections:

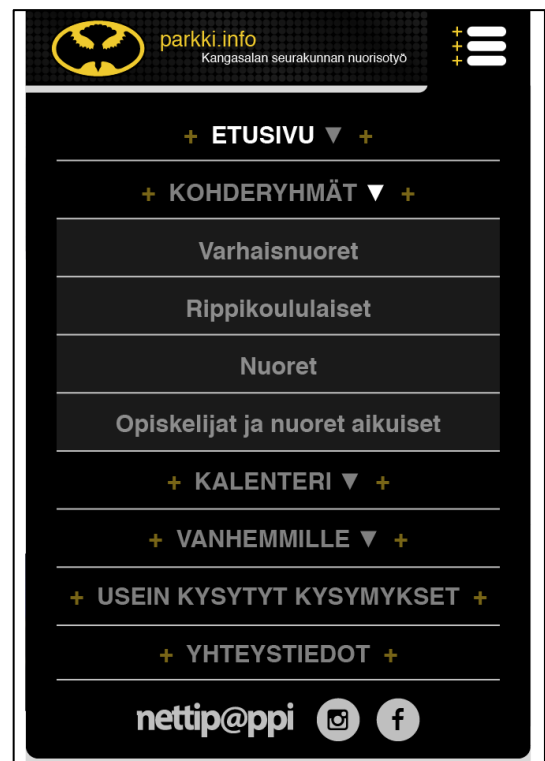
- Yläpalkki ja valikko:** The top navigation bar includes the logo, the site name 'parkki.info', the subtitle 'Kangasalan seurakunnan nuorisotyö', the email 'nettip@ppi', and social media icons. A dropdown menu is open, listing categories like 'Varhaisnuoret', 'Rippikoululaiset', 'Nuoret', and 'Opiskelijat ja nuoret aikuiset'.
- Banneri-alue:** A large banner image featuring a night cityscape and a glowing bat symbol in the sky.
- Sisältöalue:** A section titled 'AJANKOHTAISTA' containing two article cards. The first card has a green and yellow floral pattern and the title 'Lorem ipsum dolor sit amet'. The second card has a brown and white swirl pattern and the title 'Mauris sed libero'. Both cards include placeholder text and a 'LUE LISÄÄ...' button.
- Instagram gallery:** A section titled 'PARKKI.INSTA - INSTAGRAM' showing a carousel of three images with different patterns: a grey and white circular pattern, a yellow and white floral pattern, and a black and white zebra pattern.
- Alapalkki:** The footer contains the copyright notice '© 2015 Kangasalan seurakunnan nuorisotyö'.

KUVA 7. Esimerkki siitä, miltä parkki.info -nettisivu voisi tulevaisuudessa näyttää.

Uudistetun parkki.info -sivuston täytyy olla nykyistä sivustoa aktiivisemmassa käytössä ja sieltä täytyy aina löytyä oikea ja ajankohtainen tieto. Sen täytyy olla toiminnaltaan niin helppokäyttöinen, että kaikki nuorisotyönohjaajat pystyvät sinne tarpeen vaatiessa tekemään päivityksiä tai kirjoittamaan uutisia. Olisi myös hienoa, jos uutisissa olisi mukana somen jakopainikkeet, jolloin käyttäjät voisivat halutessaan jakaa niitä suoraan omiin sosiaalisiin medioihinsa. Uudistettujen nettisivujen täytyy myös toimia hyvin mobiililaitteilla, sillä monet nuoret käyttävät sivujen katsomiseen enemmän juuri puhelimia kuin tietokoneitaan, sillä puhelin on aina mukana. Suunnitelmassani koko näkymä kapenee ja muuten skaalautuu mobiililaitteelle sopivaksi. Avonaisen valikon tilalle tulee painike, jota painamalla valikon saa auki (kuva 8). Yläpalkki pysyy muuten samanlaisena, mutta some-painikkeet siirtyvät valikon sisälle (kuva 9). Muuten sivusto pysyy sisällöltään ja rakenteeltaan samanlaisena, jotta samat tiedot löytyisivät samoista paikoista, niin tietokoneella kuin mobiilistikin.

KUVA 8. Mobiilisivujen etusivu. Kaikki on skaalattu sopimaan mobiililaitteelle. Oikeassa yläkulmassa valikkopainike.

KUVA 9. Mobiilisivujen avonainen valikko. Kohderyhmät -osion alavalikko on myös avattu. Alhaalla some-painikkeet.

4.3 Sosiaalisen median ohjeistus

Yhtenä osana opinnäytetyötäni tein Kangasalan seurakunnan nuorisotyölle ohjeistuksen sosiaalisen median käytöstä (liite 1). Käytin sen teossa kouluttaja- ja viestintätaidot -kurssilla oppimaani teoriaa koulutusmateriaalin teosta. Se sisältää viisi erilaista osaa. Ensimmäinen osa on nimeltään ”Miksi some on hyvä juttu seurakunnan nuorisotyössä?”. Se sisältää perusteluja sille, miksi nuorisotyönohjaajien olisi hyvä käyttää somea ja mitä hyötyjä somen käytöstä on. Sain sen perusteluihin apua Nokian seurakunnan nuorisotyönohjaaja Mikko Lehtovaaran 1.10.2015 Kangasalan seurakunnan nuorisotilille pitämästä sosiaalisen median luennosta (Lehtovaara 2015) sekä opinnäytetyöni kappaleeseen 2.3 kirjoittamistani asioista. Yhtenä perusteluna on myös kohta Raamatus- ta (Raamattu 1992). Otin tämän osion mukaan ohjeistukseen Johanna Jutilan ehdotuksesta nuorisotyönohjaajia innostamaan.

Toinen osa sisältää yleisiä ohjeita sosiaalisessa mediassa käyttäytymisestä, julkaisujen tekemisestä, valokuvista, tekijänoikeuksista ja tietoturvasta sekä erityisesti kirkon työntekijöille tarkoitettuja ohjeita. Aloitin tämän osan tekemisen keräämällä paljon erilaisia ohjeita eri aihealueista muistiin. Kokosin ohjeita pitkälti Harto Pönkän Sosiaalisen median käsikirjasta (Pönkä 2014), mutta myös Suomen evankelis-luterilaisen kirkon sosiaalisen median suuntaviivat –sivustolta (Sosiaalisen median suuntaviivat 2015) ja Reilun somen säännöistä (Reilun somen säännöt 2014). Yksi ohje sisältää kohdan Raamatus- ta (Raamattu 1992) ja monet ohjeista ovat itse kehittämiäni sellaisista aiheista, jotka koin tärkeiksi liittää ohjeistukseen. Kokoamisen jälkeen karsin ja muokkasin ohjeet mielestäni parhaiksi mahdollisiksi ja jaoin ne kuuteen mainitsemaani aihealueeseen, joiden uskon kertovan hyvin ja kattavasti nuorisotyönohjaajille perusohjeita somessa käyttäytymiseen ja toimimiseen. Valitsemani ohjeet ovat sellaisia, jotka itse olisin halunnut kuulla, kun aloitin sosiaalisen median käyttämisen. Lisäksi monet ohjeet pätevät hyvin myös muuhun internetin käyttämiseen.

Kolmannessa osassa on eri välineiden peruskäyttöohjeita. Koin niiden sisällyttämisen ohjeistukseen tärkeänä, sillä jotkut nuorisotyönohjaajat eivät ole käyttäneet nuorisotyöllä käytössä olevia sosiaalisen median palveluita. Osasta löytyvät peruskäyttöohjeet

Facebookin, Instagramin ja WhatsAppin käytöstä. Ohjeiden keksimiseksi hyödynsin omaa kokemustani eri some-palvelujen käytöstä ja tutustuin jonkin verran valittujen some-palveluiden ohjeisiin. Facebookista olen kertonut sinne rekisteröitymisestä, perusnäkömäästä, päivitysten tekemisestä, käyttäjäprofiileista, ryhmistä sekä mobiilisivuuista ja Facebook- ja Messenger sovelluksista. Instagramista olen kertonut sen käytöstä ja julkaisujen teosta, ja WhatsAppista sen käytöstä ja ominaisuuksista sekä tavallisista ja ryhmäkeskusteluista. Facebookin ja Instagramin ohjeissa on mukana myös kuvia auttamassa oppimista. Kaikkien palveluiden ohjeet ovat hyvin perusohjeita, joten niiden pitäisi helpottaa juuri alkuun pääsemistä. Itse olisin ainakin kaivannut monesti jotain koottua ohjetta, kun aloitin uuden palvelun käytön.

Neljännän osan nimi on ”Mitä tehdä kun...”. Se sisältää joitakin käyttötapauksia ja tilanteita, joita nuorisotyössä saattaa tulla vastaan. Se toimii parina kolmannen osan peruskäyttöohjeiden kanssa, mutta esittää hivenen vaativampia tilanteita ja käsittelee muitakin nuorisotyön some-sivustoja kuin kolmannessa osassa mainittuja. Sen pitäisi auttaa yleistä nuorisotyön somen käyttöä.

Viimeisenä osana ohjeistuksessa on Somen 10 käskyä seurakunnan nuorisotyölle. Sen idea on kerrata kaikki ohjeistuksessa ollut ja tiivistää se kymmeneen somea käsittelevään käskyyn. Otin siihen mukaan mielestäni tärkeimmät yleiset ohjeet joko suoraan tai käskyihin sopiviksi muokattuina. Ne pätevät hyvin kaikille etenkin työnsä puolesta somea käyttäville, mutta yksi käskyistä on suunnattu erityisesti kirkon työntekijöille. Tein ohjeistuksesta erillisen A4-kokoisen posterin ohjeistuksen viimeiselle sivulle, jotta se on helppo vaikka tulostaa seinälle laitettavaksi. Muutenkin ohjeistus on koottu siten, että sen eri osat voidaan ottaa käyttöön tai tulostaa tarpeen mukaan. Esimerkiksi jos joku tarvitsee vain yleisen ohjeistuksen, on hänen helppo tulostaa vain se.

4.4 Jatkokehitys

Tehdessäni opinnäytetyötäni ja keskustellessani muun muassa Johanna Jutilan kanssa, nousi esille useita jatkokehitysideoita. Tärkein on yhteisten sosiaalisen median käytön sääntöjen luominen nuorisotiimille. Olisin voinut tehdä tämän itse yhdessä nuorisotii-

min kanssa, mutta tajusin sen niin myöhään, etten enää opinnäytetyöni teon aikataulun puitteissa ehtinyt. Tästä syystä ohjeistuksen tekeminen jää nuorisotiimin omalle vastuulle.

Toinen kehitysidea on sosiaalisen median koulutuksen pitäminen nuorisotyönohjaajille. Alun perin olin miettinyt, että voisin opinnäytetyöni puitteissa suunnitella ja pitää koulutuksen, mutta aika ei valitettavasti olisi riittänyt siihen. Tästä syystä kehitin kirjallisen some-ohjeistuksen. Itselläni olisi kuitenkin kiinnostusta koulutuksen pitämiseen ja voisin käyttää siinä tekemääni ohjeistusta kirjallisena materiaalina.

Yksi ajankohtainen jatkokehitysidea on uudistettujen nettisivujen toteuttaminen. Päädytäänpä nettisivujen kohtalon kanssa nuorisotyön omiin tai seurakunnan alaisiin, täytyy erityisesti sivujen toiminnallisuuteen ja sisältöön kiinnittää huomiota. Kummassakin tapauksessa voidaan minua ja tähän opinnäytetyöhön tekemiäni suunnitelmia käyttää mahdollisuuksien mukaan apuna.

Neljäs jatkokehitysidea on nettipappi-keskustelufoorumin ulkonäön päivittäminen ja toiminnallisuuksien, kuten somen jakopainikkeiden lisääminen. Keskustelufoorumi on tehty SimpleMachines Forumilla ja sen ulkonäkö on ilmeisestikin sivujen perusnäkyä. Ulkonäön muokkaaminen on kyllä mahdollista, mutta se vaatii paljon perehtymistä asiaan. Alustan vaihtaminenkaan ei kuitenkaan ole järkevää, sillä vaihdossa saatettaisiin menettää kaikki aikaisemmat tiedot. Päivittäminen pitäisi siis tehdä nykyisellä alustalla tai löytää joku tapa siirtää kaikki käyttäjätiedot ja keskustelut uudelle alustalle.

Yksi tärkeä jatkokehitysidea on myös muiden sosiaalisen median palveluiden tuominen mukaan nuorisotyön toimintaan. Mainitsinkin jo aikaisemmin Snapchatin, jota voitaisiin käyttää esimerkiksi mainostamiseen, tapahtumakuvien julkaisuun ja hartauskertomuksiin. Sen lisäksi Ask.fm:ää ja Twitteriä voitaisiin harkita uudelleen kun tilanne on erilainen. Mahdollisuutena olisi myös Youtube- tai Vimeo-tilin tekeminen. Nuorisotyön yksi toimintamuoto on ollut videopaja, jolle etsitään tällä hetkellä uutta vetäjää. Jos vetäjä löytyy, voisi videopajan uusia ja vanhoja tuotoksia alkaa julkaista sosiaalisessa mediassakin. Näiden mainittujen palveluiden lisäksi myös muita voitaisiin harkita, etenkin jos joku uusi palvelu nousee todella suosituksi.

Muita jatkokehitysideoita ovat nuorteniltojen muuttaminen interaktiivisiksi ja niiden opetusten tuominen näkyviin myös nettiin. Interaktiivisissa nuortenilloissa voisi esimerkiksi näkyä some-feed opetuksen diojen vierellä ja osallistujat voisivat halutessaan kommentoida sinne aihetta tai kysyä. Ennen nuorteniltaa voisi myös laittaa Facebook-ryhmään illasta kertovan julkaisun ja pyytää siihen kommentteja ja kysymyksiä illan aiheesta tai järjestää vaikka tarpeen vaatiessa äänestyksen tai gallupin. Opetukset voitaisiin tuoda näkyville vaikkapa video-muodossa Youtubeen tai Vimeoon tai pelkkinä dioina SlideShareen tai Google Driveen.

5 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Opinnäytetyöni onnistui mielestäni kohtalaisen hyvin, sillä se vastaa tavoitteitaan ja toteuttaa suurimman osan tarkoituksistaan. Kehitin nuorisotyön sosiaalisen median käyttöä paremmaksi muun muassa tunnistamalla nuorisotyön some-sivustojen heikkouksia tarkastelemalla Heini Hakasalon tutkimusta (Hakasalo 2015) ja etsimällä benchmarking-tutkimuksen avulla parempia tapoja kristilliselle yhteisölle käyttää somea. Tein myös ehdotuksia some-sivustojen ja nettisivujen ulkonäöstä. Nuorisotyönohjaajien somen ja internetin käytön valmiuksien parantamiseksi loin heille sosiaalisen median ohjeistuksen, jossa käsitellään somea niin yleisellä kuin käytännön tasollakin ja perustellaan somen tarpeellisuutta.

Opinnäytetyöni tavoitteet eivät muuttuneet oikeastaan lainkaan opinnäytetyöprosessin aikana, sillä aikataulun tiukkuuden takia minun täytyi toteuttaa alkuperäistä suunnitelmaa mahdollisimman tarkkaan: tavoitteiden muuttaminen kesken kaiken olisi vienyt aikaa, jota minulla ei muutenkaan ollut paljoa. En myöskään kokenut, että tavoitteita olisi pitänyt missään vaiheessa täysin alkaa miettiä uudelleen. Sen sijaan opinnäytetyöni rakenne muuttui jonkin verran matkan varrella, kun alkuperäisen rakenteen ongelmia huomattiin. Aikataulun tiukkuuden takia en myöskään pystynyt toteuttamaan kaikkia asioita, joita olisin voinut: jos minulla olisi ollut enemmän aikaa olisin voinut muun muassa käyttää apunani Hakasalon tutkimuksessa ilmoittautuneita sivustojen kehittämistä kiinnostuneita nuoria.

Opinnäytetyöni tulokset ovat hyvät, mutta loppujen lopuksi ne eivät kuitenkaan täysin vastaa odotuksiani. Olen muun muassa lievästi pettynyt tekemään sosiaalisen median ohjeistukseen. Pidän yleisten ohjeiden osiosta ja somen 10 käskystä, mutta muista osista en jostain syystä saanut millään mieleisiäni. En myöskään päässyt vaikuttamaan Kangasalan seurakunnan nuorisotyön sivuihin aivan niin paljoa kuin aluksi ajattelin, sillä emme ottaneet nuorisotyölle käyttöön kuin yhden uuden some-palvelun ja suunnittelemani logo ja kansikuva jäivät vielä harkittaviksi. Johanna Jutila kuitenkin monesti kiiteli minua siitä, että olen ollut hänen kanssaan pohtimassa someen liittyviä asioita. Luulen myös, että opinnäytetyöni valmistuminen ja käyttöön saaminen jouduttaa nuorisotyön some-sivustojen ja niiden käytön kehittämistä.

LÄHTEET

Hakasalo, H. 2015. Kangasalan seurakunnan nuorisotyö, Some-kysely. Kysely. Kangasala: Kangasalan seurakunnan nuorisotyö.

HopeNews.net. 2015. Nettisivu. Lempäälän seurakunnan nuorisotyö. Luettu 1.10.2015. <http://www.hopenews.net>

Jovi nuoret. 2015a. Facebook-sivu. Joutjärven seurakunnan nuorisotyö. Luettu 1.10.2015. <https://www.facebook.com/JoviNuoret/>

Jovinuoret. 2015b. Instagram-tili. Joutjärven seurakunnan nuorisotyö. Luettu 1.10.2015. <https://instagram.com/jovinuoret>

Jovi nuoret. 2015c. Nettisivu. Joutjärven seurakunnan nuorisotyö. Luettu 1.10.2015. <https://jovinuoret.net>

Jovi nuoret. 2015d. Twitter-tili. Joutjärven seurakunnan nuorisotyö. Luettu 1.10.2015. <https://twitter.com/jovinuoret>

Jovi nuoret. 2015e. Vimeo-sivu. Joutjärven seurakunnan nuorisotyö. Luettu 1.10.2015. <https://vimeo.com/jovinuoret>

Jussila, J., Kärkkäinen, H., Multasuo, J., Allén, E., Anttila, S. & Isokangas, A. 2012. Sosiaalinen media asiakaskokemuksessa. Tampereen teknillinen yliopisto & Ali Consulting Oy. Tulostettu 28.9.2015. <http://www.aliconsulting.fi/asiakaskokemus.pdf>

Jutila, J. Kangasalan seurakunnan johtava nuorisotyönohjaaja. 2015a. Haastattelu 11.9.2015. Haastattelija Leino, K.

Jutila, J. Kangasalan seurakunnan johtava nuorisotyönohjaaja. 2015b. Haastattelu 7.10.2015. Haastattelija Leino, K.

Kalaohjus. 2015. Instagram-tili. Kangasalan seurakunnan nuorisotyö. Luettu 29.9.2015. <https://instagram.com/kalaohjus/>

Kangasalan seurakunnan keskustelufoorumi. 2015. Kangasalan seurakunnan nuorisotyö. Luettu 29.9.2015. <http://kla.fi/keskustelu/>

Kangasalan seurakunnan nuoret. 2015. Facebook-ryhmä. Kangasalan seurakunnan nuorisotyö. Luettu 29.9.2015. <https://www.facebook.com/groups/234700513242424/>

Kirkkolaki 1054/1993

Kristilliset symbolit. 2015. Kirkkopalvelut. Luettu 23.10.2015. <http://www.tiekirkot.fi/kristilliset-symbolit>

Lehtovaara, M. Nokian seurakunnan nuorisotyönohjaaja. 2015. Sosiaalinen media osana seurakunnan työtä. Luento. Kangasalan seurakunnan nuorisotiimin palaveri 1.10.2015. Kangasala.

Mättö, V. 2015. Suomalaiset vahvasti Facebook-kansaa – WhatsApp toiseksi suosituin. Artikkel. Julkaistu 3.1.2015. Päivitetty 4.1.2015. Tulostettu 23.9.2015.
http://yle.fi/uutiset/suomalaiset_vahvasti_facebook-kansaa_whatsapp_toiseksi_suosituin/7707216

Pappila.fi. 2015. Nettisivu. Nokian seurakunnan nuorisotyö. Luettu 1.10.2015.
<http://pappila.fi>

Parkki.info. 2015. Nettisivu. Kangasalan seurakunnan nuorisotyö. Luettu 29.9.2015.
<http://parkki.info>

Pönkä, H. 2014. Sosiaalisen median käsikirja. Jyväskylä: Docendo.

Pönkä, H. 2015. Sosiaalinen media 02/2015. SlideShare-esitys. Luettu 24.9.2015.
<http://www.slideshare.net/hponka/sosiaalisen-median-katsaus-022015>

Raamattu 1992. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkolliskokouksen vuonna 1992 käyttöön ottama suomennos.

Reilun somen säännöt. 2014. <http://etiikka.fi/some/reilun-somen-saannot/>

Sagulin, M. Kangasalan seurakunnan seurakuntapastori, nettipappi. 2015. Haastattelu 1.10.2015. Haastattelija Leino, K.

Sanastokeskus TSK. 2010. Sosiaalisen median sanasto. Sanasto. Tulostettu 24.9.2015.
http://www.tsk.fi/tiedostot/pdf/Sosiaalisen_median_sanasto.pdf

Sankarla.net. 2015. Nettisivu. Vihdin seurakunnan nuorisotyö. Luettu 20.10.2015.
<http://sankarla.net>

Siniaalto, M. 2014. Sosiaalinen media A:sta Ö:hön. SlideShare-esitys. Luettu 28.10.2015. http://www.slideshare.net/GrapevineMedia/sosiaalinen-media-ao?qid=1640940f-13f6-4c6f-9e31-226cce87a25c&v=default&b=&from_search=7

Sosiaalisen median suuntaviivat. 2015. Suomen evankelisluterilainen kirkko. Luettu 22.10.2015 <http://some.kirkonsuuntaviivat.fi>

Toimintakertomus. 2014. Kangasalan seurakunta. Tulostettu 29.9.2015.
http://kla.fi/files/3214/3278/5607/toimintakertomus_2014netti.pdf

LIITTEET

Liite 1. Sosiaalisen median ohjeistus

1 (21)

SOSIAALISEN MEDIAN OHJEISTUS

Kangasalan seurakunnan nuorisotyölle

Sosiaalisen median käytön aloittaminen voi aluksi tuntua hankalalta ja some-kulttuuriin mukaan pääseminen mahdottomalta. Kaikki alkaa kuitenkin jostain. Olen koonnut tähän oppaaseen ohjeita sosiaalisen median käyttämisestä ja siellä käyttäytymisestä. Ne helpottavat some-urasi alkua ja opettavat sinulle tärkeitä somessa tarvittavia taitoja. Lisää tietoa sosiaalisesta mediasta ja erityisesti Kangasalan seurakunnan nuorisotyön sivustoista löytyy opinnäytetyöstäni **Sosiaalisen median hyödyntäminen seurakunnan nuorisotyössä**. Muista kuitenkin, että ohjeita voi lukea vaikka kuinka paljon, mutta paras tapa oppia on tekemällä ja kokeilemalla. Älä myöskään epäröi pyytää tarpeen vaatiessa apua muilta tuntemiltasi somen käyttäjiltä.

Pitemmittä puheitta toivotan sinut tervetulleeksi somen ihmeelliseen maailmaan!

Ystävällisin terveisin,

Kati-Anne Leino

SISÄLLYS

1. MIKSI SOME ON HYVÄ JUTTU SRK:N NUORISOTYÖSSÄ?	3
2. YLEISIÄ OHJEITA	4
2.1. Käyttäytymisestä	4
2.2. Julkaisujen tekemisestä	5
2.3. Valokuvista	5
2.4. Tekijänoikeuksista	6
2.5. Tietoturvasta	6
2.6. Erityisesti kirkon työntekijöille	7
3. ERI VÄLINEIDEN YLEISET PERUSOHJEET	8
3.1. Facebook	8
3.1.1. Facebookin perusnäkyä	9
3.1.2. Keskusteleminen	10
3.1.3. Päivitysten tekeminen	10
3.1.4. Profiilisi	11
3.1.5. Ryhmät	12
3.1.6. Facebook mobiili, sovellus ja Messenger	14
3.2. Instagram	15
3.2.1. Julkaisujen tekeminen	16
3.3. WhatsApp	17
3.3.1. Keskustelu	18
3.3.2. Ryhmäkeskustelu	18
4. MITÄ TEHDÄ KUN... ..	19
4.1. Haluan julkaista kuvia	19
4.2. Facebook lähettää minulle jatkuvasti viestejä sähköpostiin	19
4.3. Haluan julkaista uutisia	20
4.4. Haluan keskustella nuoren kanssa	20
5. SOMEN 10 KÄSKYÄ SEURAKUNNAN NUORISOTYÖLLE	21

1. MIKSI SOME ON HYVÄ JUTTU SRK:N NUORISOTYÖSSÄ?

Sosiaalinen media on nykyään tärkeä osa etenkin nuorten päivittäistä elämää. He viettävät paljon aikaa sen kanssa ja siksi onkin loogista, että myös seurakunnan nuorisotyö osallistuu sosiaaliseen mediaan: pitäähän nuorisotyötä tehdä siellä missä nuoret ovat. Some ei kuitenkaan ole vain yksi uusi työkalu lisää nuorisotyölle, vaan oma toimintaympäristönsä: se on paikka elää ja olla. Nuorisotyönohjaajat käyvät kouluilla ja urheilutapahtumissa, joten miksi he eivät myös kävisi somessa. Tärkeää on myös se, mitä Jeesus on itse sanonut: ”Menkää kaikkialle maailmaan ja julistakaa evankeliumi kaikille luoduille.” (Mark. 16:15). Some on osa maailmaa, joten myös seurakunnan on oltava siellä.

Sosiaalisella medially on monia hyviä puolia, jotka voivat helpottaa nuorisotyönohjaajien arkea. Sen välityksellä voidaan helposti pitää yhteyttä aktiivisiin seurakuntanuoriin ja jakaa heille informaatiota. Se voi myös auttaa kohtaamaan niitä nuoria, jotka eivät muuten halua tulla mihinkään: monesti kontaktikynnys nuorisotyönohjaajiin ja uskon asioihin on internetin välityksellä paljon matalampi kuin se muuten olisi. Erilaisten somepalveluiden avulla voidaan myös säästää aikaa, rahaa ja parhaimmillaan nuorisotyönohjaajien hermoja, ja ne auttavat parantamaan nuorisotyön näkyvyyttä ja viestintää. Sosiaalisen median käytön opettelu saattaa kyllä olla hankalaa ja aluksi työmäärä saattaa hivenen lisääntyä, mutta se on todella sen arvoista

2. YLEISIÄ OHJEITA

2.1. Käyttäytymisestä

- Kultainen sääntö pätee myös sosiaalisessa mediassa: ”Kaikki, minkä tahdotte ihmisten tekevän teille, tehkää te heille” (Matt. 7:12).
- Ole oma itsesi: löydä itsellesi oma ja luonnollinen tapa olla mukana sosiaalisessa mediassa.
- Älä tahallasi ärsytä toisia, jankuta, provosoi tai aiheuta muuten harmia.
- Älä myöskään mainosta siellä, missä sitä ei kaivata.
- Kunnioita toisten ihmisarvoa ja yksityisyyttä sekä oikeutta.
- Suojele myös omaa yksityisyyttäsi.
- Kerro rehellisesti mikä on tietoa ja mikä oma mielipiteesi.
- Jos vain mahdollista, niin perustele väitteesi.
- Älä provosoidu turhasta, vaan yritä ymmärtää toisia ihmisiä ja heidän mielipiteitään.
- Kiusaamista ja häirintää ei tarvitse sietää. Ota tarpeen vaatiessa yhteys ylläpi-
toon tai moderaattoreihin tai poista itse häiritsevä viesti.
- Älä kuitenkaan poista asiallista kritiikkiä. Erilaiset mielipiteet ovat tärkeitä ja
parhaimmillaan hyvä kritiikki auttaa kehittämään asioita.
- Työntekijällä on lojaliteettivelvollisuus, eikä hän saa sosiaalisessa mediassakaan
haukkua työnantajaa, pomoja tai työtovereitaan.
- Netissä ei ole aina helppo edustaa vain omaa itseään, mutta pyri kuitenkin erot-
tamaan työnantajasi mielipide omasta mielipiteestäsi.
- Opettele tuntemaan käyttämäsi palvelu ja sen käytön etiketti: eri some-palvelut
on tarkoitettu erilaiseen käyttöön.

2.2. Julkaisujen tekemisestä

- Ole tarkka siitä mitä julkaiset: mitään mikä on internetiin kerran laitettu, ei välttämättä koskaan saada täysin poistettua.
- Julkaise vain sellaista, jonka voisit sanoa ääneen missä tahansa: kaikki julkaisut saattavat ennemmin tai myöhemmin tulla julkisiksi.
- Kiinnitä huomiota tapaan, jolla ilmaiset asiasi: monesti se, miten asian ilmaisemme, on tärkeämpää kuin se, mitä sanomme.
- Tietyissä sosiaalisen median palveluissa voit valita kenelle julkaisusi näkyvät: valitse näkyvyys tilanteen mukaan sopivaksi.

2.3. Valokuvista

- Julkisilla paikoilla ja julkisissa tilaisuuksissa kuvaaminen ja otettujen kuvien julkaiseminen ovat lähtökohtaisesti sallittua.
- Kysy kuitenkin lupa julkaisuun kuvissa esiintyviltä henkilöiltä, jos tunnistettavia henkilöitä on vain yksi tai muutama.
- Jos kuvan sisältö voi loukata siinä esiintyvien henkilöiden yksityisyyttä, älä julkaise sitä.
- Ole erityisen tarkka lapsia sisältävien kuvien suhteen: jos kuvassa on tunnistettavia lapsia, kysy lupa heidän vanhemmiltaan kuvan julkaisuun.
- Kotirauhan piirissä tarvitaan aina isäntäväen lupa kuvata ja julkaista kuvia.
- Kysy lupa, jos aiot julkaista kuvassa esiintyvien henkilöiden nimet kuvan yhteydessä.
- Mieti aina etukäteen mitä julkaiset: älä julkaise sellaisia kuvia, joita et itsesikään haluaisi julkaistavan.

2.4. Tekijänoikeuksista

- Julkaise aina mielellään vain itse tuottamaasi sisältöä tai sisältöä, jonka julkaisuun sinulla on lupa.
- Jos kuitenkin julkaiset toisen tuottamaa sisältöä, kerro sen tekijä ja viittaa alkuperäiseen lähteeseen aina kun vain on mahdollista.
- Jos väität omaksesi toisen luomaa sisältöä tai et viittaa alkuperäiseen lähteeseen, saatat syyllistyä plagiointiin tai tekijänoikeusrikkomukseen.

2.5. Tietoturvasta

- Pidä aina huoli salasanoistasi. Käytä vahvoja salasanvoja ja vaihda niitä välillä. Älä käytä samaa salasanaa eri palveluissa.
- Ole tarkka sosiaalisen median palveluihisi tallentamien tietojen suhteen: mikään verkkopalvelu ei ole täysin turvallinen ja sinne tallennetut tiedot saattavat levitä muualle.
- Tarkista some-palvelun käyttäjäprofiilisi yksityisyysasetukset ja rajoita niiden avulla henkilökohtaisten tietojesi leviämistä.
- Varmuuskopioi tärkeät tiedostot.
- Huolehdi tietokoneesi, mobiililaitteesi ja nettiyhteytesi yleisestä turvallisuudesta.
- Tarkista mielellään aina palvelun käyttöehdot ennen tilin luomista, jotta olet tietoinen mihin sitoudut. Käyttöehdot kannattaa myös aika-ajoin tarkistaa muutosten varalta.

2.6. Erityisesti kirkon työntekijöille

- Sosiaalisen median käyttämisestä koskevat samat työhön liittyvät määräykset ja säännöt sekä lait ja tietoturvamääräykset, kuin muutakin kirkon työntekijän työtä.
- Ole tavoitettavissa sosiaalisessa mediassa ja valmis keskustelemaan erilaisten ihmisten kanssa. Vastaa ihmisten viesteihin ja ota vakavasti heidän yhteydenotonsa.
- Ole aktiivinen somessa, jotta myös seurakuntalaiset tietävät, että voit vastata heille somen välityksellä.
- Sosiaalinen media ja kasvokkain kohtaaminen eivät ole toisiaan poissulkevia asioita: niitä voidaan käyttää täydentämään toisiaan.
- Muista, että olet kirkon työntekijä niin vapaalla kuin työajallakin.
- Kirkon työntekijänä olet alasi asiantuntija. Levitä siis eteenpäin oikeaa tietoa kirkosta ja seurakunnista sekä niiden moniäänisyydestä.
- Pyri asialliseen keskusteluun ja korjaamaan väärät tiedot rakentavan kriittisesti.
- Seiso omien sanojesi takana, mutta ole myös tarpeen vaatiessa valmis muuttamaan omaa mielipidettäsi.
- Myönnä, jos et jotain tiedä, mutta yritä mahdollisuuksien mukaan aina selvittää asia kysyjälle.
- Älä levitä kirkon tunnustuksen vastaisia oppeja tai puhu pahaa kirkosta somessa.
- Kirkon sanoma on sama somessa kuin muuallakin. Vain ilmaisutapa saattaa olla erilainen.
- Noudata esimiehen kanssa sovittuja pelisääntöjä somen käytöstä.
- Älä paljasta työhön liittyviä luottamuksellisia tietoja sosiaalisessa mediassa.
- Auta tarvittaessa työtoveriasi, jos huomaat hänen tarvitsevan apua sosiaalisen median käytössä.
- Some on osa omaa työtäsi: et hän delegoi muitakaan töitäsi toisille työntekijöille.

3. ERI VÄLINEIDEN YLEISET PERUSOHJEET

3.1. Facebook

Facebook on niin sanottu verkkoyhteisöpalvelu, joka tarjoaa käyttäjilleen mahdollisuuden luoda oman profiilin ja pitää yhteyttä ystäviin. Se on Suomen suosituin sosiaalisen median palvelu 2,4 miljoonalla käyttäjällä.

Facebookiin voi rekisteröityä osoitteesta www.facebook.com (kuva 1). Tältä sivulta voit myös rekisteröitymisen jälkeen kirjautua sisään.

Tästä voit kirjautua sisään Facebookiin.

Tästä voit rekisteröityä Facebookiin. Syötä tarvittavat tiedot ja paina rekisteröidy-painiketta. Rekisteröitymisen jälkeen sinun on vahvistettava sähköpostisi tai puhelinnumerosi. Facebook lähettää sinulle viestin, jolla voit vahvistaa tilisi.

Jos haluat käyttää Facebookia muulla kielellä kuin suomi, voit valita tästä haluamasi kielen.

KUVA 1. Facebookin etusivu 20.10.2015

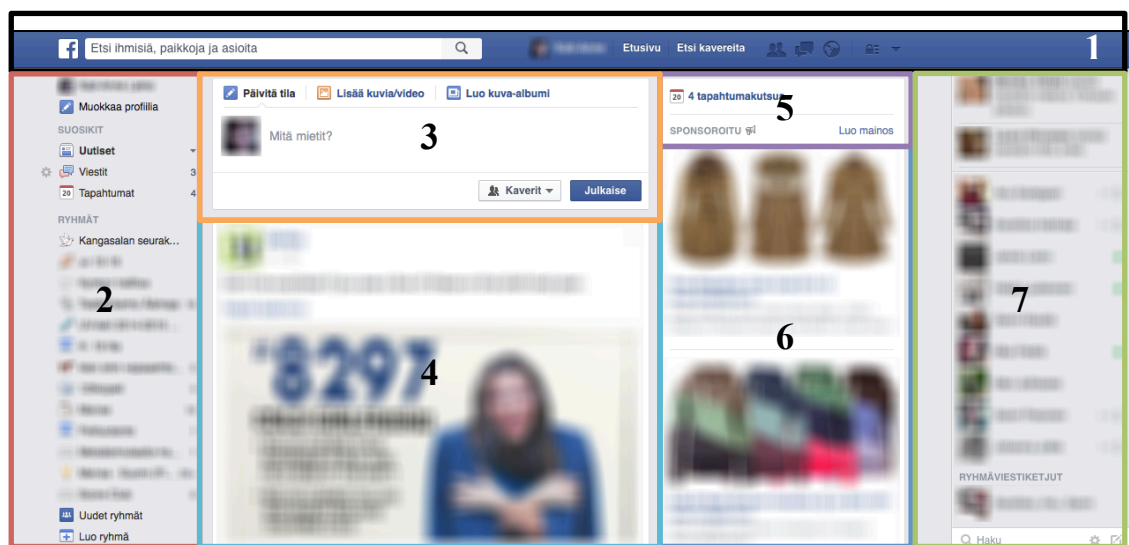
Rekisteröitymisen yhteydessä sinua saatetaan pyytää etsimään ystäviäsi ja tuttujaasi sähköpostisi avulla, antamaan lisätietoja itsestäsi ja määrittämään itsellesi profiilikuvan. Pystyt kuitenkin tekemään kaikki edellä mainitut myös rekisteröitymisen jälkeen.

Päästyäsi sisälle Facebookiin, sinun kannattaa muokata profiiliasi, säätää asetuksiasi ja etsiä ystäviäsi Facebookista.

3.1.1. Facebookin perusnäköm

Kirjaututtuasi sisään Facebookiin, pääset tilisi etusivulle (kuva 2). Näkymän yläosassa (kohta 1) on yläpalkki, joka on näkyvässä joka sivulla. Sen vasemmassa reunassa on Facebookin logo, jota painamalla pääsee takaisin etusivulle. Logon vieressä on hakupalkki, jonka avulla voi hakea muun muassa kavereita ja sivuja. Seuraavaksi tulee oma profiilikuvasi ja nimesi, joita klikkaamalla pääset omaan profiiliisi.

Seuraavista painikkeista pääset etusivulle, etsimään kavereitasi, kaveripyynnöihisi, postilaatikkoosi, ilmoituksiisi ja yksityisyyden pikakuvakkeisiin. Postilaatikon ja ilmoitusten kuvakkeiden päälle tulee punaisella pohjalla näkyviin mahdollisten viestiesi ja ilmoitustesi määrä. Yläpalkissa viimeisenä on pieni alaspäin osoittava kolmio, joka avaa valikon, josta pääset muun muassa käsiksi asetuksiisi ja voit kirjautua ulos Facebookista. Asetuksista löydät esimerkiksi lisää yksityisasetuksiasi sekä voit säätää mitä ilmoituksia saat Facebookiin ja mitä sähköpostiisi. Sinun kannattaa käyttää aikaa tutustuaksesi tilisi asetuksiin ja yksityisyyden pikakuvakkeisiin ja säätää ne mieleiseksesi. Facebookin asetusten ovat välillä aika monimutkaisia, joten sinun kannattaa kysyä niiden kanssa apua joltakulta Facebookia kauemmin käyttäneeltä.

KUVA 2. Facebookin perusnäköm

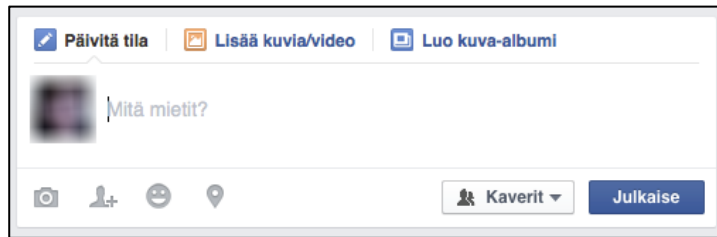
Etusivultasi löytyy myös uutisvirtasi (kohta 4), johon ilmestyvät muun muassa kaveriesi tekemät päivitykset ja seuraamiesi sivujen julkaisut. Jokaisen julkaisun alla on kolme painiketta. Jaa-painikkeen avulla voit jakaa julkaisun omalla aikajanallasi, kommentoi-painikkeen avulla voit kommentoida julkaisua ja tykkää-painikkeen avulla voit tykätä julkaisusta. Kohdasta 3 voit tehdä päivityksiä. Vasemmalta olevasta palkista (kohta 2) löydät linkin profiiliisi ja sen muokkaamiseen, suosikkeihisi, sekä muun muassa ryhmät, joihin kuulut. Kohdassa 5 näkyvät kaikki kutsut ja kohdassa 6 mainokset.

3.1.2. Keskusteleminen

Oikeassa reunassa (kohta 7) on keskustelupalkki. Voit siinä klikata jonkun kaverisi nimeä ja aloittaa keskustelun hänen kanssaan. Voit myös nähdä tästä ryhmäkeskustelusi. Kaverisi nimen oikealla puolella näkyy tietoja hänen aktiivisuudestaan. Esimerkiksi vihreä pallo kertoo, että hän on läsnä nyt. Keskusteluihin pääset käsiksi myös kohdasta 2 suosikit-nimen alta löytyvästä viestit-linkistä ja yläpalkin postilaatikko-painikkeesta. Keskustelun aloittaminen on helppoa: lisää vastaanottajiksi yksi tai useampi henkilö, joiden kanssa haluat kyseisen viestiketjun aloittaa. Voit lisätä keskusteluun tekstin lisäksi tiedostoja ja kuvia. Keskustelun sisällä voit hammasrattaasta säätää keskustelun asetuksia kuten muokata ryhmäkeskustelun nimeä tai vaientaa kyseisen keskustelun.

3.1.3. Päivitysten tekeminen

Päivitysten tekeminen Facebookissa on kohtalaisen helppoa. Kuvassa 3 näkyy tarkemmin päivitysten tekemiseen tarkoitettu kohta. Voit kirjoittaa päivityksen helposti klikkaamalla tekstikenttää. Voit myös tuoda päivitykseen kuvia ja videoita raahaamalla tiedostot suoraan tekstikentän päälle. Kuvia ja videoita voi lisätä myös yläosan lisää kuvia/videoita –painikkeen avulla ja alaosan kamerakuvakkeen avulla. Voit myös halutesasi luoda kuva-albumin yläosan painikkeesta.

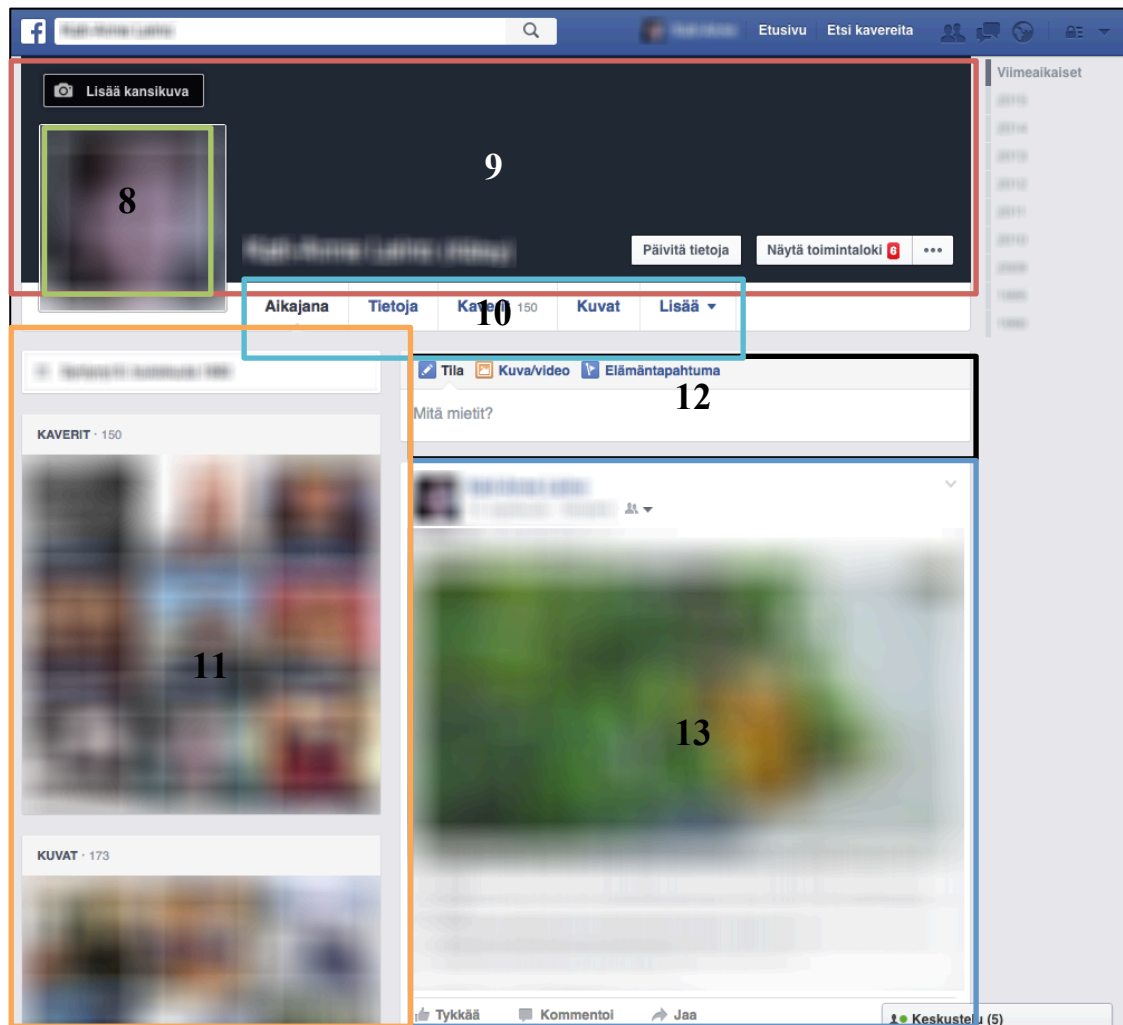
KUVA 3. Päivitysten tekeminen

Alaosassa kamerakuvakkeen vieressä on painike, jota klikkaamalla voit merkitä henkilöitä julkaisuusi. Voit myös kirjoittaa heidän nimensä suoraan päivitykseen ja klikata heidän nimiään kun ne ilmestyvät. Kun olet merkinnyt jonkun henkilön päivitykseesi, myös hän saa ilmoituksen siitä.

Hymynaamakuvakkeesta painamalla voit kertoa mitä teet tai miltä sinusta tuntuu. Sen oikealla puolella olevasta painikkeesta voit lisätä päivitykseesi sijainnin. Oikeasta alakulmasta löydät julkaise-painikkeen, jota painamalla päivityksesi julkaistaan. Sen vieressä on kohta, josta voit säätää päivityksesi näkyvyyttä.

3.1.4. Profiilisi

Kuvassa 4 näkyy profiilisivusi. Kohdassa 8 näkyy profiilikuvasi ja siinä olevaa kamerakuvaketta painamalla voit vaihtaa sen. Kohdassa 9 on kansikuvasi, jonka voit myös vaihtaa kamerakuvaketta painamalla. Kohdassa 10 pääset käsiksi erilaisiin tietoihisi ja voit hallita niiden järjestystä. Samat tiedot näkyvät myös kohdassa 11. Kohdassa 12 voit taas tehdä päivityksiä ja kohdassa 13 näkyvät tekemäsi päivitykset eli aikajanasi.

KUVA 4. Profilisivu

3.1.5. Ryhmät

Kangasalan seurakunnan nuorisotyöllä on käytössään Facebookissa ryhmä, jota käytetään tiedottamiseen ja mainostamiseen (kuva 5). Se on julkinen eli kaikki voivat liittyä siihen. Jonkun ryhmän jäsenen täytyy kuitenkin hyväksyä uuden jäsenen liittymisen ennen kuin hän voi kommentoida tai julkaista mitään.

Ryhmällä on kansikuva (kohta 14), mutta ei profiilikuvaa. Kansikuvan kohdalla olevista painikkeista voi poistua ryhmästä, jakaa ryhmän vaikka omalla aikajanallasi sekä poistaa itsellesi tulevat ryhmän ilmoitukset käytöstä ja ylläpitäjät voivat muokata ryhmän asetuksia yms. Kohdassa 15 pääset käsiksi ryhmän keskusteluihin, jäseniin, tapahtumiin, kuviin ja tiedostoihin. Ylläpitäjät voivat jäsenten kohdalta lisätä tai poistaa ylläpito-oikeuksia ja erottaa jäseniä ryhmästä. Jäsenet löytyvät myös kohdasta 19. Kohdassa 16 voit tehdä julkaisuja samaan tapaan kuin päivityksiä, mutta ryhmässä voit lisäksi tehdä kyselyjä ja lisätä mukaan tiedostoja. Kysely-ominaisuutta voi hyödyntää esimerkiksi mielipiteiden tai palautteen keräämisessä. Kohdassa 17 näkyy viimeaikainen toiminta ja kohdassa 18 vanhemmat julkaisut. Kohdassa 20 on ryhmän kuvaus.

KUVA 5. Kangasalan seurakunnan nuoret -ryhmä 22.10.2015

Ryhmän voi luoda esimerkiksi kohdan 21 luo ryhmä –painikkeella. Ryhmää tehdessäsi sinua pyydetään antamaan ryhmälle nimi ja lisäämään siihen jäseneksi vähintään yhden henkilön. Sinun tulee myös määrittää ryhmän yksityisyyden taso: julkinen ryhmä näkyy kaikille ja kaikki voivat nähdä sen jäsenet ja julkaisut, suljetun ryhmän ja sen jäsenet näkevät kaikki ja vain jäsenet näkevät julkaisut, salaisen ryhmän ja sen julkaisut voivat nähdä vain jäsenet. Voit myös valita näkykö ryhmä tilisi etusivun kohdasta 2 löytyvän suosikit-tekstin alla. Uusia ryhmiä voidaan tarpeen vaatiessa tehdä erilaisille nuorisotyön tiimeille ja pienryhmille.

3.1.6. Facebook-mobiili, -sovellus ja Messenger

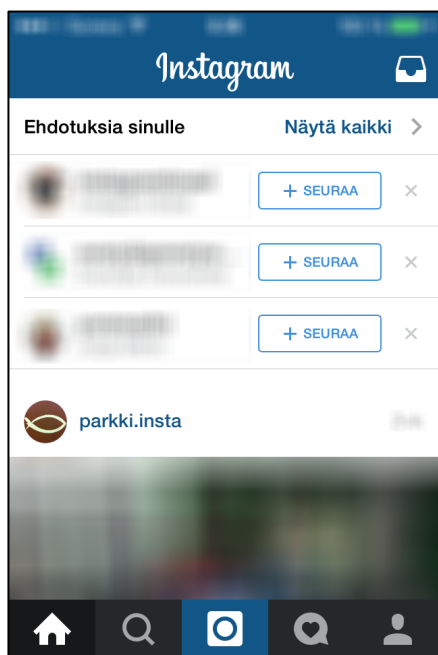
Facebookia voi käyttää myös puhelimen selaimella ja erityisellä mobiilisovelluksella, joka löytyy useimmille älypuhelintyypeille. Jos käytät Facebook-sovellusta tarvitset yksityisviestien lähettämiseen ja keskusteluihin oman sovelluksen eli Facebook Messengerin. Messenger on pikaviestisovellus, jonka avulla voit nopeasti ja helposti olla yhteydessä Facebook kavereihisi. Se toimii samaan tapaan kuin Facebook-viestien lähetykset muutenkin, eli voit lähettää viestejä yhdelle ihmiselle tai tehdä keskusteluryhmiä. Kaikki Messengerillä lähettämäsi ja vastaanottamasi viestit näkyvät myös selainversiossa ja toisin päin.

3.2. Instagram

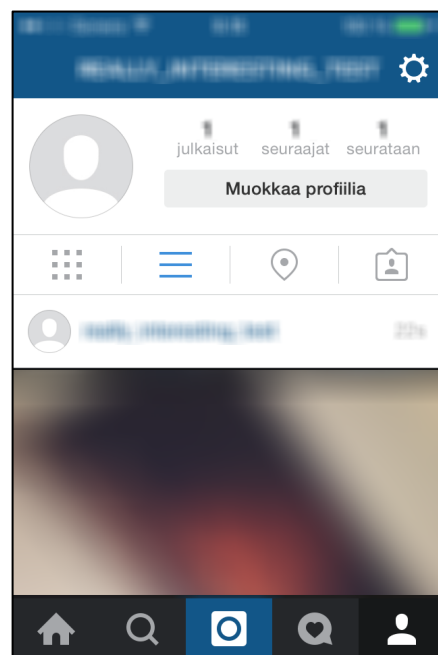
Instagram on sisällönjakopalvelu, joka keskittyy kuvien jakamiseen. Kangasalan seurakunnan nuorisotyöllä on siellä käytössään parkki.insta-niminen tili. Instagramia käytetään yleisesti älypuhelimilla, mutta sille on olemassa myös oma selainversionsa. Selainversiolla voi kuitenkin vain selata julkaisuja ja säätää asetuksia, ei tehdä julkaisuja.

Aloita Instagramin käyttö lataamalla sen sovellus. Sovellus on olemassa kaikille tavanomaisille älypuhelimintyypeille. Näkymät saattavat olla eri puhelimilla erilaiset, mutta jokaisessa versiossa on samat ominaisuudet.

Kirjaututtuasi Instagram-tilille aukeaa eteesi kotisivusi (kuva 6). Siitä voit nähdä seuraamiesi käyttäjien päivityksiä ja sinulle seurattavaksi ehdotettuja käyttäjiä. Ylhäällä olevasta arkistointilaatikon näköisestä painikkeesta pääset lähettämään yksityisviestejä. Alhaalla on vasemmalta oikealle painikkeet kotisivulle, haku-osiolle, julkaisujen tekemiseen, toimintaan ja profiiliisi. Haku-osiosta voit etsiä itsellesi seurattavia ja toiminnasta pääset katsomaan mitä toimintaa sinulla ja seuraamillasi käyttäjillä on ollut.

KUVA 6. Instagramin kotisivu
iOS:llä 22.10.2015

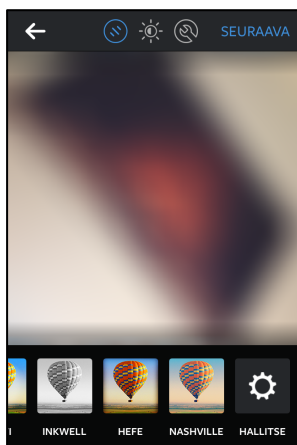

KUVA 7. Profiilisivu

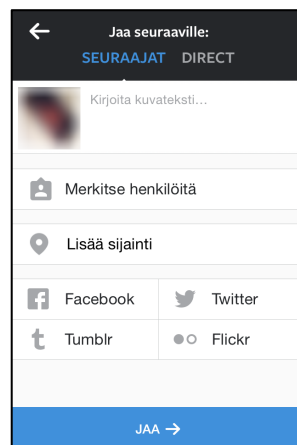
Profiilisivullasi (kuva 7) pääset katsomaan tekemiäsi julkaisuja ja kuvia sinusta sekä näet julkaisujesi, seuraajiesi ja seurattaviesi määrät ja pääset muokkaamaan profiiliasi sekä säätämään asetuksiasi. Yläosan hammasrattaasta pääset asetuksiisi, joissa voit muun muassa vaihtaa salasanasi ja seurata julkaisuja, joista olet tykännyt. Muokkaa profiilia –kohdassa voit esimerkiksi vaihtaa käyttäjänimeäsi ja profiilikuvaasi ja lisätä itsellesi nimen, sivuston ja biografian eli kuvauksen.

3.2.1. Julkaisujen tekeminen

Alaosan julkaisu-painikkeesta voit tehdä julkaisun. Voit joko julkaista suoraan puhelimesi kirjastosta tai ottaa uuden kuvan tai videon. Voit myös ennen julkaisua tehdä kuviin ja videoihin haluamiasi säätöjä ja lisätä niihin suodattimia. Suodattimet näkyvät ruudun alareunassa (kuva 8). Voit muuttaa mitä suodattimia sinulla näkyy ja missä järjestyksessä ne ovat suodattimien jälkeen olevan hallitse-painikkeen avulla. Kuvassa voit myös esimerkiksi säätää kirkkautta ja kontrastia sekä väriä. Videoon taas voit valita kansikuvan ja voit valita ottaa videon äänet käyttöön tai pois käytöstä. Videon maksimipituus on 15 sekuntia. Kun olet tehnyt haluamasi muutokset paina seuraava-painiketta ja voit lisätä julkaisuusi kuvatekstin ja sijainnin. Kuvaan voit vielä merkitä henkilöitä. Voit myös valita jakaa julkaisusi eri sosiaalisen median palveluissa (kuva 9).

KUVA 8. Kuvanmuokkaus. Alhaalla suodattimet ja niiden hallinta, ylhäällä muut muokkausvai-

KUVA 9. Julkaiseminen. Voit valita missä somepalveluissa jaat julkaisusi.

3.3. WhatsApp

WhatsApp on pikaviestisovellus ja Suomen kolmanneksi suosituin sosiaalisen median palvelu 1,6 miljoonalla käyttäjällä. Sitä käytetään lähinnä mobiilisovelluksella, joka on tarjolla melkein kaikille älypuhelimille. On kuitenkin olemassa myös WhatsApp Web, joka synkronoi automaattisesti viestisi puhelimesi ja tietokoneesi välillä. Se vaatii kuitenkin toimiakseen myös mobiilisovelluksen.

WhatsApp käyttää käyttäjiensä tunnistukseen vain ja ainoastaan puhelinnumeroita, mutta toisin kuin tavallisten tekstiviestien ja puheluiden kohdalla sen viestit ja puhelut välitetään internetin välityksellä ja ne eivät maksa mitään. WhatsAppin käyttö on ensimmäisen vuoden ajan ilmaista ja sen jälkeen 0,89€/vuosi. Maksullisuuden takia WhatsAppissa ei ole lainkaan mainoksia. WhatsAppia ei voi käyttää hätäpuhelujen soittamiseen.

Rekisteröityessäsi WhatsAppiin sinun täytyy antaa vain puhelinnumerosi. Tämän jälkeen WhatsApp lähettää sinulle viestinä varmistuskoodin. Jos koodi ei saavu, voit pyytää tietyn ajan jälkeen WhatsAppia soittamaan koodin sinulle. Syötettyäsi varmistuskoodin sinun kannattaa yhdistää puhelimesi yhteystiedot tiliisi, jotta pystyt pitämään yhteyttä heihin. Ne yhteystiedot, joilla on käytössään WhatsApp, ilmestyvät suosikivälilehdelle. Voit sieltä katsoa heidän tietojaan, aloittaa heidän kanssaan keskusteluja ja muokata sivun sisältöä. Äskeiset-välilehdellä näkyvät puhelusi ja yhteystiedotvälilehdellä kaikki puhelimesi yhteystiedot. Asetukset-välilehdellä pääset käsiksi muun muassa sovelluksesi asetuksiin ja profiiliisi. Profilissasi voit lisätä itsellesi profiilikuvan ja nimen, joka näkyy niille, joilla ei ole tallennettuna puhelinnumeroasi heidän yhteystietoihinsa.

3.3.1. Keskustelu

Keskustelut-välilehdellä pääset katsomaan keskustelujasi ja hallitsemaan niitä. Voit myös tehdä vastaanottajalistoja, jolloin voit helposti lähettää viestejä useammalle henkilölle kerrallaan, kunhan heillä on vain puhelinnumerosi yhteystiedoissaan.

Keskustelun voit luoda napsauttamalla keskustelut-välilehden oikeassa yläkulmassa olevaa kynän ja paperin kuvaa, jonka jälkeen valitset henkilön, jonka kanssa haluat keskustelun aloittaa. Keskusteluissa voit jakaa viestien lisäksi kuvia, videoita, ääniviestejä, sijainteja ja yhteystietoja. Keskustelun asetuksiin pääset käsiksi klikkaamalla keskustelun sisällä vastaanottajan tai ryhmän nimeä. Asetuksissa voit muun muassa hiljentää kyseisen keskustelun ja vaihtaa sen viestiäänänen. Yhden henkilön kanssa keskustellessasi voit lisäksi soittaa hänelle suoraan puhelin-kuvakkeen avulla.

3.3.2. Ryhmäkeskustelu

Uuden ryhmäkeskustelun voit aloittaa (luo) uusi ryhmä -painikkeen avulla. Luonnin yhteydessä sinun täytyy kertoa ryhmän aihe eli nimi ja voit halutessasi lisätä ryhmälle kuvan. Ryhmään täytyy lisätä vähintään yksi yhteystieto ja maksimissaan niitä voi olla 100. Kun olet luonut ryhmän saavat sen jäsenet tiedon, että heidät on lisätty luomaasi ryhmään. Ryhmäkeskustelussa jokaisen viestin alussa näkyy sen lähettäneen keskustelijan nimi tai puhelinnumero ja nimi, jos sinulla ei ole hänen puhelinnumeroaan. Jokaisessa ryhmässä on vähintään yksi ylläpitäjä ja perusoletuksena se on ryhmän luoja. Vain ylläpitäjät voivat lisätä ja poistaa keskustelijoita ja tehdä toisista keskustelijoista ylläpitäjiä. Keskustelijat voivat myös poistua itse keskustelusta.

4. MITÄ TEHDÄ KUN...

Tässä kappaleessa käsitellään käyttötapauksia, joita nuorisotyönohjaajilla saattaa työnsä ohella somessa tulla vastaan.

4.1. Haluan julkaista kuvia

- Mikä kuvan tarkoitus on: onko se hauska tilannekuva vai tapahtuman mainos.
- Hauskat tilannekuvat julkaistaan ensisijaisesti Instagramissa, mutta ne voidaan julkaista myös Facebook-ryhmässä.
- Tärkeiden tapahtumien mainokset kannattaa jakaa kaikissa kolmessa mediassa.
- Kun haluat julkaista kuvan kaikissa kolmessa mediassa, täytyy sinun tehdä jokaiseen mediaan erikseen oma julkaisu.
- Facebook-ryhmässä raahaa kuvatiedosto suoraan julkaisuosan tekstikenttään ja kirjoita tarpeen vaatiessa kuvaan liittyvä teksti. Julkaisussa teksti on näkyvässä ensin ja kuva sen alla.
- Instagramissa voit julkaista kuvan julkaisu-painikkeen avulla. Valitse kuva, jonka haluat julkaista. Ennen julkaisua voit lisätä kuvaan kuvatekstin. Kuvateksti näkyy ensimmäisenä kuvan kommenttien yhteydessä.
- Nettisivuille kuvan lisäämiseen sinun kannattaa pyytää ylläpitäjien apua.

4.2. Facebook lähettää minulle jatkuvasti viestejä sähköpostiin

- Paina Facebookin yläpalkissa oikeassa reunassa olevaa alaspäin osoittavaa kolmiota ja valitse avautuvasta valikosta asetukset.
- Valitse avautuneen sivun vasemmasta reunasta kohta ilmoitukset.
- Valitse kohta sähköposti.
- Tältä sivulta voit valita mistä kaikesta Facebook lähettää sinulle sähköpostia.

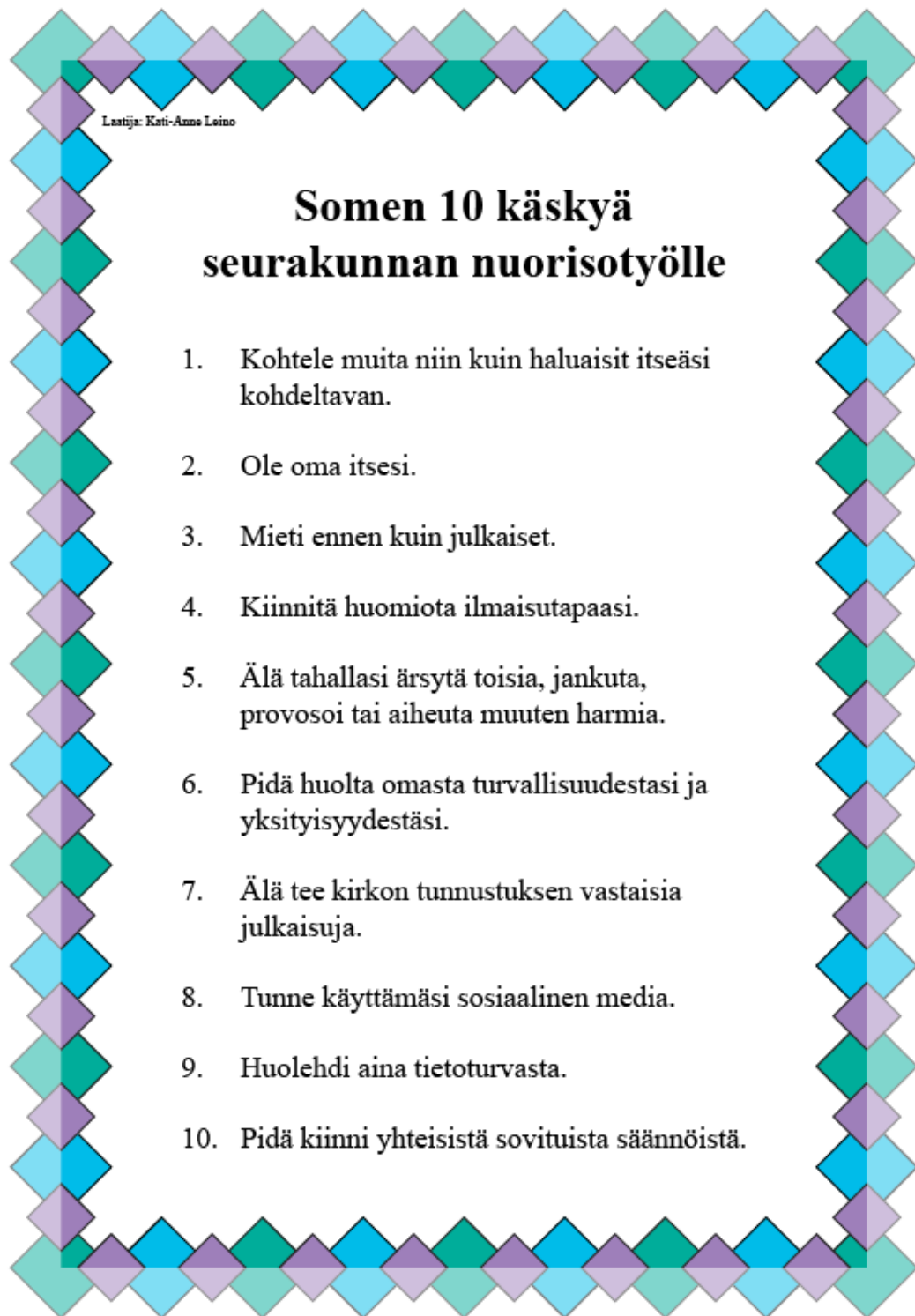
4.3. Haluan julkaista uutisia

- Tärkeät uutiset kannattaa lisätä nettisivuille, Facebook-ryhmään ja Instagramiin, mutta vähemmän tärkeät vain Facebook-ryhmään ja/tai nettisivuille.
- Tärkeitä uutisia ovat esimerkiksi tapahtumien aikataulumuutokset ja vapaaehtoisten etsintä kireällä aikataululla.
- Uutisten lisäämiseksi nettisivuille, pyydä apua ylläpitäjiltä.
- Facebook-ryhmässä voit julkaista uutisen suoraan tai voit tuoda sitä koskevan linkin nettisivuilta julkaisuusi. Linkin lisäksi sinun kannattaa lisätä julkaisuun siitä kertova teksti. Pelkän linkin laittaminen ei ole suotavaa.
- Instagramissa sinun täytyy aina lisätä kuva. Uutisesi voi olla tekstinä näkyvässä suoraan kuvassa tai kuvan kuvatekstissä.

4.4. Haluan keskustella nuoren kanssa

- Voit käyttää keskusteluun Facebookin ja WhatsAppin viestejä. Valitse se, kumman kautta paremmin tavoitat nuoren.
- WhatsApp vaatii aina puhelinnumeron, joten tarvitset sen tavoittaaksesi nuoren.
- Jos nuori on kaverisi Facebookissa, saa hän luultavasti lähettämäsi Facebook-viestin. Jos hän kuitenkin ei ole Facebook-kaverisi, voi olla, että hän ei vastaanota viestejä henkilöiltä, jotka eivät ole hänen kavereitaan.
- Nuoren kanssa keskustelemiseen voit käyttää myös tietysti perinteisiä tekstiviestejä tai puheluja, mutta etenkin usean nuoren kanssa keskusteluun Facebook ja WhatsApp ovat käteviä.
- Tarkemmat ohjeet Facebook ja WhatsApp keskusteluista löytyvät tämän ohjeen luvuista 3.2.1, 3.3.1 ja 3.3.2.

5. SOMEN 10 KÄSKYÄ SEURAKUNNAN NUORISOTYÖLLE

KUVA 10. Sosiaalisen median ohjeistus Kangasalan seurakunnan nuorisotyölle